

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.—Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau đây:

1.—Kiêm-sắc-bổ-huôn (Trị bệnh đờn ông suy nhược) Mỗi ve giá	2\$ 00
2.—Phụ-khoa Kim-phụng-huôn (Đờn bà huyết hư khí suy) Mỗi hộp 2 huôn giá.	1 00
3.—Hóa-dâm chi-khải (Trị bệnh ho) Mỗi gói giá	0 15
4.—Nhi khoa căng-cơ-táng (Trị bệnh con nít) Mỗi gói giá	0 25
5.—Thần hiệu phát-lãnh-táng (Trị chứng nóng lạnh) Mỗi gói giá.	0 16
6.—Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích) Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7.—Sưu-độc-linh-dược (Trị bệnh hoa liễu) Mỗi ve thuốc nước và thuốc huôn giá	3 00
8.—Thần hiệu nhân-dược-thủy (Trị bệnh con mắt) Mỗi ve giá.	1 00
9.—Thanh-tạng-huôn (Thuốc xổ) Mỗi ve giá	0 40
10.—Phong thấp cao dược (Thuốc dán trị các chứng bệnh phong thấp) Mỗi miếng giá.	0 20
11.—Sanh-phát-bá-thào-giư (Thuốc nước xức cho nước lú) Mỗi ve giá	0 30
12.—Bạch-trước-cao (Trị các chứng bệnh đau lỵ) Mỗi ve giá	0 60
13.—Bạt độc dược cao, (Trị bệnh Ung-thư u-nhiệt, ghê nhức) Mỗi ve giá	0 30
14.—Trần-châu phân (Trị bệnh phỏng lữa phỏng nước sôi) Mỗi gói giá	0 35
15.—Tê sanh dược thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chời nước và thời-khí) Mỗi hộp giá.	0 10
16.—Bạch thọ giư (Đầu độc hà) Ve nhỏ giá 0 \$ 25, ve lớn.	0 40
17.—Tiếng dược cao (Trị bệnh lỵ) Mỗi hộp giá	0 20
18.—Châu phách sanh cơ tắng (Trị các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
19.—Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
20.—Nha thông dược thủy (Trị bệnh đau răng) Mỗi ve giá.	0 20
21.—Vạn ứng như phật trà (Trị bệnh cảm) Mỗi gói giá.	0 66
22.—Vi-tê-sanh trệt đá huôn, (Hoặc lá cây, hoặc dánh đập) Mỗi hộp giá.	0 50
23.—Dầu Essence de Menthe hiệu Nhị-thiên-Đường. Mỗi ve giá.	0 25
24.—Vạn ứng phật đơn (Trị bệnh như: đau đau bụng tức ngực) Mỗi gói giá.	0 10
25.—Đầu đầu khâu (Nhựa đầu nóng lạnh số nước) Mỗi ve giá.	0 10
26.—Bông gòn thuốc (Đốt bỏ rết ghê) Mỗi gói là.	0 20
27.—Mộng-tên-trà (Trà bổ dưỡng) Giá mỗi gói là.	1 50

Đã được đăng năm giờ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng ngại hao tốn bạc ngàn mà in ra để cho người được tấp phực pháp (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà chữa bệnh. Nếu vì nào có gởi thư xin, thì Bôn-đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.
Tirage: 1.000 exemplaires.

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Ng. Ch. Sát

NÔNG-CO MIN-DAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

17e ANNÉE
NĂM THỨ 17
Ngày 13 Décembre
1918

農 賈 茗 談

Số 92
Mồng 10 tháng 11
năm 1918

MỠI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐÔNG-DƯƠNG Một năm..... 5 \$ 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 ABONNEMENTS France et Colonies Un an..... 20fr.00 Six mois..... 12 00 Les abonnements sont payables d'avance	Chủ nhơn: F. CANAVAGGIO Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sát Đại-biên: Đặng-thức-sang. — Nguyễn-viên-Kiều	PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES La ligne de 0=065 de largeur... 1\$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait. RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bôn-quản mà thương nghị.
--	---	---

Direction, Rédaction et Administration: 157, rue Catinat.— SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Lý tài dư luận.	10. Cuộc hát của Nam-kỳ công-báo tại Longxuyên và Chaudoc.
2. Nam-kỳ thương cở bình nguyên.	11. Có giáo dục mới thành nhơn tử.
3. Nông-nghiệp tương-tê hội	12. Một cuộc lễ lớn tại Longxuyên.
4. Đại Tổng-thống Huê-kỳ sang Pháp-quốc.	13. Minh tá lương-y.
5. Âu-châu chiến cuộc.	14. Gương phong tục.
6. Thế giới tân văn.	15. Thứ xem con nước lớn ròng.
7. Lời rao đấu giá.	16. Trình-thám tiêu thuyết.
8. Giá lúa giá bạc.	17. Thứ-giang-hồ.
9. Ai tin.	

房藥大堂天二

NHI-THIÊN-ĐUÔNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. - MỘT TIỆM TRONG NAM-KỲ

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ lớn. - Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỒN

Phản mà đôn-bà khác hơn đôn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kinh, 2° sanh-đế mà thôi. Nếu há muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặn. Nếu đường-kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đúng, lý là phần nhiều, gốc bời ngoại-cảm, lục-dâm, hoặc tại lo, rần, buồn-bực, ưa-huật trong lòng, tâm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc mẫu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hằng gìn lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, giá công chẻ ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều dùng đều hết. Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, chỉ như đôn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đứng an thai báo sản, chứng sanh con ra đúng mạnh mẽ nữa, lý là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đôn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

- Chữ trị các chứng bệnh ra sau này: 1. Đường-kinh hoặc trễ, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều; 2. Bạch-dái, Bạch-dâm, ra hoai không dứt; 3. Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm; 4. Khí huyết đều hư, đường-kinh không có; 5. Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm bang; 6. Đường-kinh đi ngược, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau; 7. Thái thổ chẳng yên, xây-xâm mặt mày, làm uống không tiêu; 8. Đau lưng, mỏi mắt, vàng mắt, âm gáy; 9. Thái động chẳng yên, trong bụng đau hoai; 10. Bỏ sữa ở huyết mà đau, hoặc là nhạo nhạo ra; 11. Các chứng bệnh khác.

với nước trà. Cần đôn-bà để thì phải dùng nước đái con nit mà uống với thuốc. CỬ XN: Những đó sấu-sít, lạnh lẽo, cũng là đó rạn-nước róng này, độc-địa chẳng nên dùng. Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1 \$ 00

Tổ sanh được thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tân hoá chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng nấy, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thiếu hạp thời nghi. Nay Đôn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu chữ trị các chứng bệnh ra sau này:

- Về các chứng ban, Bón nửa cảm mạo, Nóng lạnh nhưt đầu, Thối chứng dịch hạch, Hoát loạn nửa yá, Đau bụng sinh bụng, Tráng phỏng ương dâm, Bết tinh nhơn sự, Cảm gió sanh ho, Kiệt máu kiệt dâm, Nhứt mối cùng minh, Tinh thần bãi hoai, Tráng thổ phát nóng, Thủy thổ bất phục, Vị chẳng tiêu hoá, Bị giục đại sảng, Sơ phong chanh rớt, Đa ngứa nổi sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bình ngày phải uống nhiều lần. Cần nit mỗi lần uống từ 5 đến 10 giọt. Cần nit chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu. Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10 Mỗi 10 ve..... 0 \$ 90

Nhi-khoa-công-cơ-táng

Chữ trị con nit cấp mạng kinh phong, cũng các chứng bệnh của con nit kể ra sau này: Cảm mạo phong hàn, mỉnh nóng, mặt đỏ, dâm ngứa chẹn cơn mắt lác liên, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bắt dục nhơn sự, miệng mũi trướng khí, trong ruột đau thắc, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc kiêu đốm và giọt tay giọt chơn, đường đại huật bón; hoặc miệng móm khô khau lại bay khác nước, ấy là chứng GAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mưa, khi rít rất rít chơn, da mặt xanh, vàng mét, âm gây khô khè, ọc sữa, ăn uống chẳng đứng, khêc có nước mắt, đêm ngủ còn mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không tốt, tay chơn lạnh ngắt, rớt lác chẳng hết, ấy là chứng MANG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm. Cách dùng: Con nit trong tháng 1 và 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 3 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 1 tuổi chơn lên mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 1 gói. Con con nit ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trị được các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình. Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch-trước cao Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lâu lâu, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lặn kẻ, lâu lâu, chảy ra dầm dề cứ theo phép này dùng thì hết, lại trả đúng các chứng bệnh khác.

LỤC-TỈNH-KHÁCH-LÀU

Số 84-92, đường Espagne SAIGON Tiệm Lục-tỉnh-khách-lầu, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng, ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-92.

Nam-trung Nhứt-báo

Giá trọn năm..... 5 \$ 00 Giá sáu tháng..... 3 \$ 00 Bán lẻ mỗi số..... 0 \$ 10 Báo quán tại đường Catinat, số 187, Saigon

Nguyễn-long-Thảo

Trái tim một tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ trường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đồng hồ để bấm đo dài mặt gỗ liền từ 1-40 cho đến 200, hệ ngạn 0-80, cho đến 1-15, bảng an chế kiểu từ linh (long, lân, qui, phụng), bảng lâu của cường 7, 8 trụ cho đến 12 trụ, và bảng an một số; bảng tròn một cột xây, chương điện tam-án từ 1-55, có từ 5 trụ 4 góc chạm giấy là tây, bảng ruyơ (table d'apertie), bảng khách (table de salon), bảng viết (bureau) bằng rừn một (table de toilette) bằng nguyễn, và ở trên, là do liền, từ thế cũ, hiện nay, thanh thế liền và sơn thủy, chén bạc, chén vàng, ghế ngồi một tròn, một trái chò, một chén, và có cả thứ đồ điện, những là chường đèn, đài, hộp, khay, kỷ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, bát thủy đều làm bằng cây đàn mộc, chế theo kiểu kim cổ trên bốn, chầu chầu và bán giá rẻ. Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một cái bàn ăn uống có bàn đá thứ ruyơ và đồ danh mộc thế của từ xưa đến có cả. Kinh-tin-chư-bon-qui-khách-thừa-diệp-phẩm-du-xin-giữ-ti-nhiệm-tôi-muốn-mua-tổ-lưu-đồng-huộc-là-dạ-môn-chi-cung-cung-trong-vua-thi-thi-thi-lon, van-mua-lam-cho-sua-y-quoi-dag. NGUYỄN-LONG-THẢO, Chủ-trị-khách-lầu.

Tiệm khắc con dấu

Advertisement for T. D. BINH GRAVEUR SAIGON, featuring a circular logo with the text 'GRAVURES SUR METAUX T. D. BINH GRAVEUR SAIGON' and 'VA MAU LAM LAM THIỆT KỸ'. Text includes: 'Kính tỏ cùng Quý-khách đặng rõ: Tiệm tôi khắc con dấu đồng, cao-su và bằng đá cầm-thạch để mộ, vân vân... Giá rẻ đồ tốt mà làm mau, nếu quý-khách ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thư lại tiệm tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng, thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.' 'TRẦN-DUY-BINH Graveur 89, Rue Catinat, 89. - Saigon'

Thuốc Cam-tích này tại tiệm NHI-THIÊN-ĐUÔNG ở tại đường Canton số 88 Chợ-lớn có bán, hay làm; liệt-vị có con mà bị bệnh Cam-tích cũng nên gửi đến đó mua về cho nó ăn thì thấy hiệu nghiệm liền. GIA { Mỗi gói 10 bánh... 0 \$ 10 Mỗi hộp 100 bánh... 0 \$ 90

TIỆM Trương-văn-Hanh

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tân, tế, kỷ-yên, tân-gia, hạ-thọ. Khăn đeo bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin. Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng ký lưỡng gửi contre remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ). Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VĂN-HANH của khải.

CÁO BẠCH

Chúng tôi mới mở một tiệm tại đường d'Adran, môn bài số 110 (ngang trước Tòa Tân-đảo, hiệu là Tân-phát Long, để sửa: Đèn Tito-Landi và đèn Manchons, xe máy, tủ sắt, máy đánh chữ, máy hát và sửa đồng-lò, v.v... Lại cũng có bán: Manchons, Carbur và dầu Essence đủ thứ. Những thợ a máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà-cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được, miễn là cho chúng tôi hay trước. xin để như vậy: NGUYỄN-VĂN-CÁO 110, Rue d'Adran Saigon.

Thơ vẩy mới phải

Mới nghe qua cái ĐỀ-mục cuốn thơ, ai cũng cho rằng lạ, chớng mua về mà đọc thì mới biết rằng hay, kỳ vẩy anh em cũng nên mua một cuốn mà xem, thì mới biết vì sao mà đặt tên nó là thơ vẩy mới phải?

Giá mỗi cuốn là..... 0\$10

Tại Saigon mấy nhà sách đều có bán, tại quán Nông-cô Mìn-đàm Saigon và quán Đại-việt-tập-chí Long-xuyên cũng có bán.

CỦ' GIÁ VÀ CỦ' TRÀM

Kính cùng Lục-châu chủ quản-từ rõ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Cẩng Trâm và Cẩng giá, dài vắn nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà ăn lên nhà, hay là dùng để cúng đờng, như Liệt-vi muốn mua bao nhiêu hoặc bạng nào thứ nào xin việc thơ cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chở đến nhà cho Liệt-vi.

Nay kính
TRẦN-TẤN-TÀI
Marchand de bois à Haugtia.

NAM-HONG PHAT

KHÁCH-SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 108
ngang gare xe lửa, Saigon-Govap
tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sữa xo máy, dầu
essence và dầu alcohol.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng
mát, giá rẻ.

Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua
bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, miễn
hệ lượng gửi tới chủ ở máy ông.

Hương-mỹ-Đ.

NAM-KỶ CHỈ CUỘC CÔNG-TY

Lò làm giấy Nam-kỷ hiện là:
Nam-kỷ chỉ cuộc công-ty, nay lập
đã gán thành rồi; nên kể từ ngày
nay đã khởi sự mua các thứ giấy
lộn và giẻ rách. Lục-châu như ai
có giấy lộn bất kỳ là giấy chỉ,
hoặc giẻ rách như là giẻ vải, giẻ
lụa, thì công-ty đều mua hết.

Giá mua như vầy:

- 1- Giấy lộn mua 2\$00 mỗi 100 kilos.
 - 2- Giẻ rách lộn lạo mua 3\$00 mỗi 100 kilos.
 - 3- Giẻ rách trắng hết mua 4\$00 mỗi 100 kilos.
- Trừ ra nỉ và giẻ đen thì không mua.

Như ai có các thứ giấy lộn và giẻ rách đã nói trên đây, xin hãy đem đến tiệm ngành của Công-ty tại Saigon, đường d'Adran, số 28 mà bán, thì sẽ có người Đại-ly mua cho.

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE (Michel THO) 93, Rue Catinat - Saigon

Tiệm bán nón, dù, gậy cầm tay, đầu và xà-bông thơm, phấn thoa mặt, vớ, giày lưng gia, ở đường Catinat số 93, ngon nhà in và bán sách của ông C. ARDIN ET FILS (Imprimerie Librairie Commercial) có phòng hót tóc sạch sẽ, giá rẻ.

Lành in các thứ sổ, sách, cần dùng trong làng, Tổng, bán sách về cho học trò, mực viết v.v. bán thư, truyện đủ thứ, sửa máy may may viết các biểu.

Lục-châu quản-tử muốn mua món chi, tiệm tôi không có thì cùng sáng lòng mua đũa cho có mà gửi chúng nệ công.

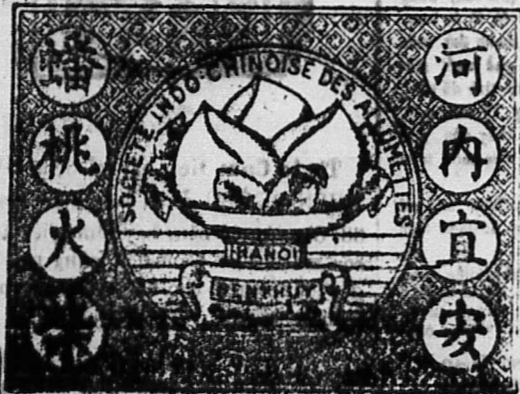
Michel LE-VAN-THO.

DẦU ESSENCE HAY LAM

Dầu Essence de Menthe của ông Lương-Y Vi-tê-sanh chế ra, khử độc hay làm. Bất kỳ nam phụ lão ấu, có đờm, cophong, hoặc cảm mạo phong sương, uong lạnh, số mũi, nhức đầu, đau bụng, hoặc bị kinh puong, thấy đều dùng được, trong uong uocai thoa rất nên than hiệu.

Tại tiệm Nhị-Thiên-Đường Cholon có bán

GIÁ: { Mỗi ve..... 0\$25
Mười ve..... 2.40

CÓ MỘT MINH HÃNG
DENIS FRERES
làm Đại-ly, có
trữ-hộ quệt
hiệu này nội cõi
Đông-Dương
mà thôi.

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

LÝ TÀI DU' LUẬN

NAM-TRUNG QUYỀN LỢI
(Tiếp theo)

Đã biết sự lập đủ nhà máy mà xay cho hết lúa Nam-kỷ là một sự khó, mà như nhà máy lập thành rồi, cách động tác cũng chẳng dễ chi. Vầy như các tỉnh mà lập được hội Nông-nghiệp Twong-tê rồi muốn kêu hùn 'ập luôn nhà máy xay lúa thì phải nghiên-cứu coi phải làm thế nào động có lúa mà xay cho măng nỉm, phải liệu phương nào mà được bán gạo thẳng cho ngoại-quốc và phải tính cách nào động khỏi lo mất nhà máy của khách trú tại Cholon họ dành với mình mà mua lúa cùng là bán gạo.

Trong sự động tác của nhà máy có một đầu-quan hệ hơn hết là phải mua cho có lúa sẵn mà xay luôn luôn, chớ nếu hết lúa máy nghỉ thì thiệt lợi lắm, bởi vì máy nghỉ cũng phải trả tiền công cho người giúp việc, còn tiền công cũng phải làm sao cho chúng nó có cơm ăn ở đó mà đợi. Như nhà máy mà không nuôi chúng nó, thì chúng nó tản lạc kiếm phương khác làm ăn, chớng có lúa nhà máy chạy được, chớng ấy lấy tiền công đầu mà dùng. Hện kiếm tại Cholon mỗi nhà máy dùng tới sáu bảy trăm người giúp việc. Trong số ấy 100 người thì coi máy, chế, dầu, coi xay, coi sàng, 100 người thì coi thay sửa máy cũ máy hư, còn bao nhiêu thì vát lúa vát gạo; Số người giúp việc đông đảo như thế, nếu nhà máy chạy ít tháng rồi nghỉ ít tháng thì thiệt hại biết mấy.

Xưa nay chủ nhà máy khách-trú họ sợ hết lúa mà xay lảm. Bởi vậy mấy nhà máy lớn họ lập ngành (chánh) trong Lục-tính rồi giao bạc cho người ở đó coi mua lúa cho họ. Nhà máy nào không lập ngành thì phải ra tiền trước cho mấy tiệm lúa, có nhiều khi bị thiệt hại vô cùng. Bởi vậy mỗi nhà máy phải có vốn năm

ba chục muôn sắn mà mua lúa mới được.

Bởi sợ máy ở không mà phải tốn sở hụi, nên khách trú xưa, nay cần dùng mua lúa lảm, Đổng-bang ta chở lúa đến tàu khau bị họ trả giá thấp, ấy là họ muốn dư bực cho mình bán rẻ đó mà thôi. Nếu Đổng-bang ta mà đổng lòng đưng bán lúa cho họ chớng ít tháng thì bao nhiêu nhà máy đều đóng cửa hết.

Ấy vậy lập nhà máy thì phải có vốn sẵn mà mua lúa. Hễ nhà máy nào không vốn thì chỉ đợi có ai mượn ra công xay lấy tấm, cám, trấu và ăn lên công mà thôi. Sự xay lúa mượn cũng có lợi. Theo giá thường xay 10 tạ gạo trắng ăn công 0\$10 hoặc 0\$15, mỗi tạ gạo lức, như gạo lộn 5 lúa 95 gạo thì ăn tiền công từ 0\$25, tới 0\$35, còn như gạo lộn 20 lúa 80 gạo thì ăn tiền công từ 0\$15 tới 0\$25.

Còn như lấy lúa bực trung không tốt không xấu mà tính thì một 1.000 kilos lúa xay ra được 775 kilos gạo lức (lộn 20% lúa) và 90 kilos tấm, còn lại bao nhiêu thì là trấu. Trong 775 kilos gạo lức này muốn làm ra gạo trắng thì được 615 kilos gạo 45 kilos tấm và 100 kilos cám già.

Ấy vậy mỗi cái nhà máy một ngày chạy 800 tấn lúa như xay gạo trắng mượn cho người ta thì lợi được:

Tấm xay = 800 x 90 = 72.000 kilos
Cám già = 800 x 100 = 80.000 —
Tấm = 800 x 45 = 36.000 —

Theo giá thường thì:
Cám xay giá 0\$20 một tạ 60 kilos
Cám già giá 0.50 —
Tấm giá... 2.50 —

Trong 24 giờ chủ nhà máy lợi được:
Tiền công xay 800 000 x 0.15 = 1 764\$00
68
Cám xay..... 72.000 x 0.20 = 240.00
60
Cám già..... 80.000 x 0.50 = 666.66
60
Tấm..... 36.000 x 2.50 = 1.500.00
60
Cộng hết là..... 4.170\$00

theo số tính trên đây thì có nhà máy để xay gạo mượn cũng có lợi; như vậy nếu có vốn mua lúa về xay rồi bán gạo thì lợi hơn nữa.

Vầy nay như đổng-bang muốn lập nhà máy thì yêu cần phải tính thế nào đưng cho có lúa sẵn mà xay luôn luôn, hoặc xay rồi bán gạo cũng được, hoặc xay lúa mượn cho điền-chủ cũng tốt.

Trước khi tôi có luận rằng nếu mình lập được 5 tòa nhà máy lớn thì mình chắc có lúa xay bán. Đây tôi xin các nghĩa vi có nào mà tôi giám nói như thế. Đổng-bang đã biết rằng trước khi lập nhà máy này thì chúng ta phải có sẵn 10 triệu đồng bạc vốn. Mà trong xứ Nam-kỷ ta đây tư-bổn thì eo hẹp lắm. Vầy chúng ta muốn cho có bạc mà dựng nên 5 tòa nhà máy thì trước hết mỗi tỉnh đều có lập hội Nông-nghiệp Twong-tê rồi. Theo chủ-nghĩa của hội Nông-nghiệp Twong-tê thì trong mỗi tỉnh đều có cất vựa để mà trữ lúa của hội-viên. Mỗi năm gặt rồi thì ai cũng chở lúa đến kho mà đợi. Như người nào cần dùng tiền mà chưa muốn bán lúa thì để lúa thế chớng rồi vay bạc về mà xay xài. Nếu mỗi tỉnh đều làm được như thế thì lúa của các điền-chủ trong Nam-kỷ đều trọn về tay hội Nông-nghiệp Twong-tê cả tuây.

Và những người hùn trong cuộc nhà máy đều là hội-viên của Nông-nghiệp Twong-tê. Ấy vậy nhà máy này với Nông-nghiệp Twong-tê kia thuộc một tổc thì tự nhiên sao cũng đưng lúa đó phải đưng xay nơi đó, không lọt đi đâu được. Hội nhà máy khỏi lo lập ngành trong các tỉnh, khỏi kiếm lúa mua lác nhấc lên ở phí nhiều, đổng-bang coi đưng ấy có phải là tiện lợi chẳng. Sự chờ lúa đem về nhà máy thì gần đưng hơn khách-trú, mà cũng dễ chờ hơn nữa. Tính nào định giao lúa bao nhiêu cho nhà máy thì đánh giấy thép rồi người ta liệu số lúa mà cho tàu đưng ghe chài đến chờ một lần thì hết. Những điền-chủ lớn có lúa nhiều, như không chịn bán lúa,

muốn xay ra mà bán được lợi nhiều hơn, thì nhà máy cũng lãnh chở lúa về mà xay và bán giùm cho nữa; việc rồi tiền công chờ, công xay, công bán, trừ lại đủ số còn hao nhiều thì giao cho chủ lúa; Điền-chủ bán gạo được lợi nhiều hơn bán lúa; nhà máy đã ăn tiền công xay mà lại lời tám cám, ấy coi có phải trong một việc mà lợi hết hai đáng hay không.

Tôi viết đến đây trong lòng nóng nảy quá, muốn sao cho đống-bang ta gây được cuộc này cho mau dựng coi thứ 10 cái nhà máy của khách-trú tại Cholon đó họ dùng lúa đầu mà xay cho biết.

(Sau sẽ tiếp theo)

HỒ-BIỀU-CHÁNH.

**Nam-kỳ thương
cổ bệnh nguyên**

N. C. M. Đ. số 83, qui Báo tổng phê bài " Tư Bồn vãn đế " của tôi, có câu: *Xưa nay những tiệm*

Annam lập ra mà hay suy sụp, phân nhiều là tại thiếu tư-bồn lớn và mua chịu hàng không được. Cứ theo câu ấy thì tức nhiên là thương cổ bệnh của đống-bang ta ở nơi đó mà ra.

Ai cũng biết N. C. M. Đ. tự thì chi chung đặt đề, ông chủ-bút nào cũng là có ý muốn cổ động cho cuộc lý-tại trong bốn xứ được tỉnh táo. Tuy ông chủ-bút nào cũng học nhiều thầy rộng, song ai cũng biết rằng các ngài ấy không phải là người đi buôn, nên luận đến việc thương mại làm sao cũng có một vài chỗ sai lầm.

Tôi, tuổi 4, học sơ, dám dẫu chê bai các ngài, chẳng qua là các ngài chẳng phụ lòng, tưởng đến tôi là một người đi giúp việc cho thương mại ngân-hàng đã lâu, hồi đến ý-kiến tôi, dặng cùng nhau nghị luận mà điếu dặc nhau vào đường thương mại, ngờ hầu buổi đầu là

lúc khó, bước bết gặp ghèn, chơn dờ bợ ngỡ.

Trước hết, tôi xin các nghĩa rằng tiệm. Annam hay suy sụp không phải là tại vốn ít và mua chịu hàng không được, rồi sau tôi mới chỉ rõ cái nọc thương cổ bệnh của đống-bang ta.

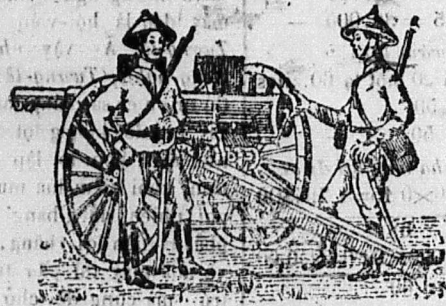
Người đã có rào bước rong đường thương mại thì không nói một Công-ty đủ vốn hay thiếu vốn được. Lấy một người ra mà luận thì nói câu ấy được. Ví dụ như nói ông Cột hay ông Kèo là người thạo nghề buôn bán, mà vốn ít nên không cứ đổ đại sự được, thì còn dễ nghe. Chớ nói một Công-ty không đủ vốn mà dùng thì không ai hiểu là muốn nói cái gì.

Công-ty nào muốn lập, chưa kêu phần hàng thì đã định trước rằng buôn thứ hàng gì. Nếu rừ người ký cổ-phần mà không nói cho biết Công-ty định buôn bán thứ gì, thì có ai mà què cho đến nỗi nhầm mất liều mạng mà ký tên chịu hùn bọ giờ.

Hội-viên đã định buôn thứ ấy thứ nọ, vốn phải bao nhiêu thì đủ. Nếu người vô hội không đủ số tài là hội không thành. Còn như vốn đủ số rồi mà buôn bán không phát đạt, lỗi ấy tại các ông cai quản trong hội. Hội-viên đã định bao nhiêu tiền vốn ấy đủ dùng, nếu mình nghĩ là thiếu thì đừng có lãnh cái trách-nhiệm ấy. Bàng lãnh rồi mà làm chơ hự nạt hội đi thì chẳng khác nào như móc túi người ta mà quần xuống sống thứ coi bạc chim hay nói.

Còn việc mua hàng chịu thì không phải là khó cho đến nỗi làm không được. Tôi chưa từng thấy

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO KHAN

Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

tiệm của người ngoại-quốc vào mà mua hàng bằng tiền mặt hề thầy, có mua mặt thì bắt quá là phần nữa hay là ba phần tư mà thôi. Duy có các ông cai quản Công-ty Annam thì mới nay than mai thở rằng mua hàng chịu không được. Bao nhiêu tiệm của người Âu-châu và Khách-trú đều mua chịu hàng của hàng lớn được. Có kẻ nói rằng hàng lớn tại Nam-Kỳ đều là của người Âu-châu cho nên tin cậy người Âu-châu, và lại hàng nào cũng có một người mại-bản (Compradore) là người Khách-Trú, cho nên bán chịu cho tiệm Khách-trú được. Tôi xin hỏi vậy chớ Chà Và bán vải cũng là người Âu-châu hay là người Khách-trú hay sao mà nó mua chịu được??? Nếu khán-quan không tin, xin hỏi thử những người giúp việc trong các hàng bán vải tại Saigon thì rõ.

Hàng nào cũng muốn bán chịu cho tiệm nhỏ. Chớ có ai thầy hàng lớn mà treo bản rằng không bán chịu? Có bán chịu thì mới bán được nhiều hàng, hề bán được nhiều hàng thì hàng mới phát đạt. Người ta muốn bán chịu lắm, mà tại làm sao mà mình không mua được?

Bởi vì Công-ty Annam không biết lựa người mà sai đi mua.

Đi mua tiền mặt thì dễ, qui hồ đừng ngại gút đề cho người đưa hàng xâu thì thôi. Còn muốn mua chịu thì phải sai người nào cho thạo nghề ấy mới được.

Tôi dám sánh người đời nay đến hàng lớn mua hàng chịu với những tay đi làm thuyết-khách đời trước. Tiệm của mình ví như tiểu quốc, hàng lớn của người Âu-châu cũng như đại quốc.

Phải nói làm sao cho đại tiểu lương quốc tương thân, kết liêng với nhau, mới là tay thuyết-khách giỏi. Mình là tiểu quốc, không nên kiêu hãnh, mà cũng không nên quất hạ thái quá, như vậy thì đại quốc thầy ông sử ăn nói trúng lẽ, không sai sảy đếu gì, người ta mới tin được rằng tuy tiểu quốc mặc dầu chớ trong đám quan cai trị mà có người tri-thức như vậy thì chắc sao cũng vững bền. Sai một ông đi mua hàng chịu mà không biết nói làm sao cho người ta tin, tiệm của mình vững bền, chỉ rõ các cơ rằng tiệm mình chắc chắn, thì khác nào đời xưa mà một anh học-trò dốt đi làm thuyết-khách.

Cách đi mua hàng chịu cũng như đi thuyết-khách, không phải đọc một bài đăng trong báo-chương hay là một cuốn sách thì là học được nghề ấy. Đàng hăng

lớn rồi, tùy cơ ứng biến, người ta hỏi chớ nào đòi đáp chớ ấy. Có người đi một lần đầu mà được việc, cũng có kẻ phải tập năm mười phen mới đi xong.

Kỳ sau tôi sẽ chỉ cái nọc độc của thương cổ bệnh xứ ta.

H. V. NEUON

NÔNG-NHIỆP TƯ'NG TẾ

Xưa nay những Nông-nghiệp chủ trong Nam-kỳ ta thường hay bồi rồi về sự thiếu tiền bạc mà khai phá ruộng đất. Trong năm nay những đảng thức-giã thấy tình cảnh ấy mà đau lòng, nên lần lần lập ra được thêm ít hội Nông-nghiệp tương-tố ngân-hàng đặng giúp đỡ cho nông-gia thoát khỏi tay mấy kẻ cho vay các cô.

Quan Toàn-quyển Albert Sarraut dóm thầy lòng dân ta muốn vậy vùng tấn học trong đường kinh tế, có lẽ ngài đã vừa

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm

tho diệu dàng

chẳng có thứ

nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES

có trữ mà thôi

ý, nên hôm ngày 28 Novembre 1918 ngài mới ban hành một lời nghị định sự vay bạc trong hội Nông-nghiệp tương-tế. Có lẽ quốc-dân ta đọc lời nghị ấy rồi thì ai ai cũng vui lòng mà xin vào hội, bởi vì vào hội Nông-nghiệp tương-tế rồi, hề người muốn vay bạc thì được hưởng lời nhẹ, còn người có của cho vay khỏi tốn hao liền đóng sách phần nặng; mà lại có đất thế chun có hội bảo lãnh, cho vay khỏi lo mất tiền.

Lời nghị ấy hôm quân đã ấn hành vào số 91 tuần rồi, khán-quan hãy coi lại thì rõ.

N. C. M. Đ.

Đại Tổng-thống HUÊ-KY sang Pháp-Quốc

Theo tin giấy thép thì Đại-Tổng-Thống Huê-ký là ông Wilson hôm ngày thứ ba 3 Décembre 1918 đã xuống chiếc tàu Georges Washington mà trở sang Pháp-Quốc. Ngày 10 Décembre người đã tới hải-khẩu Brest. Người có đặc theo những đại-thần của người đã chọn mà hiệp với các nước Liên-Hiệp công nghị tổ hòa ước.

Trong lúc thái bình vì như người có sang Âu-Châu thì bất quá là đi viếng các nước chớ chẳng chi lạ. Chớ người đi bần này là có ý đến Paris dự mở cuộc hòa ước, định sự thái bình cho hoàn cầu, nên ai ai cũng trông ngóng coi vạn quốc hình thế tương lai ra thế nào.

Ai cũng rõ biết rằng từ khi nước Huê-ký khởi binh độc lập, lần lần tấn hóa mọi đờn, thì những đại Tổng-Thống thay đổi nhau mà cai trị, xưa nay chưa có vị nào sang ngoại-quốc bao giờ. Thậm chí lúc Huê-ký với nước Méc-xít-cô (Mexique) bất hòa, lúc ấy ông Taft làm Đại Tổng-Thống thì người xuống tới ranh nước Méc-xít-cô rồi ở đó mà hội nghị với Đại Tổng-Thống Méc-xít-cô là ông Carranza mà thôi. Xét lại theo hiện pháp trong nước Huê-ký thì chẳng có khoản nào buộc Đại Tổng-Thống không

được ra khỏi nước bao giờ. Xưa nay không có vị nào đi ấy là vì nước Huê-ký theo tôn chỉ của ông Monroe nói *châu Mỹ thì thuộc về của người Mỹ*, không can dự đến việc của các nước trong châu khác, nên không có điệp gì phải đi.

Bên năm nay quân A-lơ-măn khởi cuộc chiến tranh rất gớm ghiết trong Âu-châu, rồi lại đe n lòng hung bạo làm nhiều đều trái cớ-g-ly, hủy nhơn-quyền, Huê-ký bất bình phải rút gươm mà tiếp với các nước Liên-Hiệp. Nay quân giã-mang đã thúc thủ tạ tội, các nước toan tính lập cuộc hòa bình lại một lần cho chắc chắn bền vững muôn năm. Cơ hội này là một cơ hội rất to tát, rất quan hệ cho vạn vật của chư-quốc và cho tiến trình của nhơn-loại; những đấng đại tài đại trí trong hoàn-cầu ai cũng lo lắng.

Đại Tổng-Thống Huê-ký cũng vì đó mà không kể tục lệ xưa nay, quyết sang Âu-châu mà hiệp trí cùng Đại Tổng-Thống Poincaré ta và vua Hồng-Mao đặng định cuộc thái bình vĩnh viễn cho vạn quốc.

Phận quốc-dân Đông-Dương này từ hèn mọn cho đến sang giàu cũng xin núp theo với dân Mầu-quốc mà kính lời chào mừng ngài và chúc cho ngài *vạn-tuế*.

N.C.M.Đ.

Au-Châu chiến cuộc

Ngày 1° Décembre 1918, Pháp-quốc Lục-quân Đại Tướng-soái Foch đi với ông Clémenceau là Tề-tướng kiêm Bình-bộ Thượng-thor, ông Orland, ông Somino là Thượng-thor nước I-ta-li và ông quan năm Huê-ký House tới thành Londres là kinh đô Hồng-mao. Ông de Connaught và ông Lloyd Georges thay mặt cho Chánh-phủ đến tại nhà giấy xe lửa Charing - Cross mà nghỉ tiếp rất trọng hậu. Dân sự đón coi, chặt đường vì coi ông Foch là tướng chính phục Đức-quốc còn ông Clémenceau là chánh-trị-gia đại tài các nước Liên-hiệp đáng tin cậy. Các quan này qua Hồng-mao đây là hiệp với Chánh-phủ Hồng-mao mà bàn tin sự hòa ước. Ngày 3 Décembre bàn tita mọi việc đều xong định đặt một hội phái viên xét coi Đức-quốc phải dùng cách nào mà trả nợ và các tiền tôn phí về chiến cuộc cho Liên-hiệp, và định xử tội Hoàng-đế nước Đức với Thái-tử về tội hãm hại nhơn-quyền. Ngày 5 Décembre các quan trở về Paris. Ông Foch ghé lại thành Chantilly. Ngài có hiệu dụ cho dân A-lơ-măn biết rằng những người ở trong phần đất thuộc về

Thuốc hút

hiệu CÀ-LÔP

(TRAI ĐÀT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trữ mà thôi.

binh Liên-hiệp chiếm cứ đó, mà làm đều chi chống cự thì sẽ lấy quân-pháp mà xử chàng dung.

Binh Mã-kỵ Tỳ-lợi-Thời đã kéo qua chiếm thành Aix-la-Chapelle của Đức-quốc và các phần đất theo sông Meuse.

A-lơ-măn đã giao cho Liên-hiệp được 122 chiếc tàu lặn, và đóng được 300 triệu quan tiền. Tiền này chúng nó dực của kho bạc nhà-nước Nga-la-tư khi trước. Chúng nó lại có trả mấy bộ tượng khéo mà khi trước lấy tại thành Saint-quentin và Valenciennes lại cho Pháp-quốc.

Các vua chư-hầu của Đức-quốc nay bị phế hết. Người con thứ của vua Đức-mới trốn qua nước Thụy-sĩ (Suisse). Trong nước A-lơ-măn bây giờ đảo huyền lăm, chưa chắc phải lập hiến cộng-hòa dân chủ hay là chư-hầu mạnh ai thì nấy độc lập.

Quận-chúa nước Luxembourg cũng bị phế và dân tập thì xin nhập nước ấy về Tỳ-lợi-Thời còn tập thì biểu nhập với Đại-pháp. Vua nước Monténégro cũng bị phế, còn nước thì nhập với Xet-bi.

Các nước Liên-hiệp cứ chờ thêm binh tướng và khí giới qua Tây-bá-lợi đặng diệt tru quân Nga-la-tư bô minh là quân Bolchevick.

Chánh-phủ Đức-quốc cho nước Hoa-lang hay rằng, nếu Hoa-lang muốn giao Đức-hoàng và Đông-cung cho các nước Liên-hiệp làm tội thì không ngăn cản chi hết.

Các Sĩ-thần Nhứt-bôn sang Paris mà nghị từ hòa ước đã xuống tàu ngày 10 Décembre, sang Thê-giá-mới.

Đại Tổng-thống Huê-ký đêm 12 Décembre đã tới hải khẩu Brest. Ông Pichon là Ngoại-vụ bộ Thượng-thor, ông Leygues là Hải-quân bộ Thượng-thor và ông Tardieu là Khâm-sai thay mặt cho Chánh-phủ Đại-pháp mà nghinh tiếp, sớm mai ngày 13 Décembre Ngài sẽ tới Paris, đi xe lửa riêng.

Hôm 5 Décembre vua Tỳ-lợi-Thời đi với Hoàng-hậu và Đông-cung xuống Paris. Quan dân tiếp rước rất trọng, đi đường nào dân cũng chạy theo mà tung hô van đật.

Trong tháng Décembre này Kinh-đô Paris sẽ làm 6 lễ tiếp rước quan quân các nước ngày 5 Décembre rước vua Tỳ-lợi-Thời, ngày 13 rước Đại-Tổng-thống Huê-ký, rồi sẽ rước vua I-ta-li và quan Phủ-thần, rước vua Xet-bi, rước vua Hy-lạp và rước Hải-quân thượng-tướng Hồng-mao.

THÊ GIỚI TÂN VĂN

(A TRAVERS LE MONDE)

Cùng biết trả thù chung

Báo Peking Leader tại Bắc-kinh (Trung-quốc) truyền tin rằng lính Annam đốt cháy một nhà banque (hàng cho vay bạc) của A-lơ-măn.

Một nhà hàng bán đồ nữ-trang của A-lơ-măn ở ngan nhà banque ấy cũng bị hại, cửa đập bể nát hết còn đồ nữ-trang thì quần ra ngoài đường. Tăm bản hiệu của nhà chụp hình A-lơ-măn cũng bị đập bể.

Lỗi 11 giờ tối lính Annam lên chung cửa sau vào hàng bạc rồi đục vài cái hộp đựng đồ nhay lửa. Một lác lửa bắt cháy. Mấy người tài phú Trung-quốc ấy chữa và có lính Huê-ký phụ sức. Lửa thấy ngọn mà chữa liền không được, ránh sức chữa đến 12 giờ khuya mới thiệt tắt. Người chữa lửa vào hàng bạc lương được vài ba cái hộp đựng đồ nhay lửa.

Có một tiệm chệch bán vật thực cũng bị hại. Tiệm này dân A-lơ-măn hay đến mua, nên ai nấy tưởng là tiệm của A-lơ-măn.

Có nhiều người nóng nảy muốn phá trại lính của A-lơ-măn nữa, song nhờ có lính Hoa-lang ngăn trở không cho ai vào, nên phá không đặng.

Đề làm gì

Tại Thượng-hải có một cái tiệm A-lơ-măn gần bị phá hại. Tiệm ấy ở ngoài cửa thì treo cờ nước Suisse còn ở trong thì treo một cây cờ lớn của Đức-quốc. Dân sự thấy vậy muốn phá, may nhờ có một ít người thuộc nước Liên-hiệp can, nên tiệm ấy mới khỏi bị hại.

CHỈ HỒNG-MAO-HIỆU BROOK

Nếu các cô các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ HỒNG-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng thêm mua, và phải coi chừng kẻ mà làm đó giả.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thôi. Không có hiệu nào sánh kịp.

Có một mình hàng LOUIS CCLIASTRO NCO có trữ mà thôi.

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng

Lời rao đấu giá

AVIS D'APPEL D'OFFRES

Des offres, sous pli cacheté, seront reçues au 2e Bureau du Gouvernement de la Cochinchine, le 20 Décembre 1918 à dix heures du matin, pour les fournitures ci-après désignées nécessaires au Service local pendant le 1er semestre 1919:

Importance approximative

- 1° Fourniture d'essence de pétrole... 1300 caisses
 - 2° Fourniture de pétrole pour éclairage... 1800 touques
 - Et de pétrole pour moteurs 500 touques
- Les conditions particulières relatives à ces fournitures sont déposées au 2e Bureau où le Public pourra en prendre connaissance.

PROVINCE DE SOCTRANG

AVIS D'ADJUDICATION

Le 23 Décembre 1918, à neuf heures du matin, il sera procédé, dans les Bureaux de l'Inspection de SOCTRANG et par les soins de qui de droit, à l'adjudication, sur soumissions cachetées, des fournitures suivantes :

POUR L'ANNÉE 1919:

Chauffage de la chaloupe

- Importance approximative... 2000\$00
- Cautionnement provisoire... 50 00
- Cautionnement définitif... 250f00

NOURRITURE DES PRISONNIERS

- Importance approximative... 10.000\$00
- Cautionnement provisoire... 250 00
- Cautionnement définitif... 1.250f00

Les cahiers des charges relatifs à ces fournitures sont déposés au 1er Bureau, 3e Section du Gouvernement, à Saigon et à l'Inspection de Soctrang où le public pourra en prendre connaissance.

AVIS D'ADJUDICATION

Le 23 Décembre 1918 à neuf heures du matin; il sera procédé, à Saigon, dans la Salle des adjudications du Bureaux du Gouvernement et par les soins de qui de droit, à l'adjudication, sur soumissions cachetées, des fournitures pour l'année 1919.

NATURE DE LA FOURNITURE	IMPORTANCE approximative	CAUTIONNEMENT provisoire	CAUTIONNEMENT définitif
1° Fourniture des objets de papeterie et articles de bureau nécessaires au Service local pendant le 1 ^{er} semestre 1919.	Voir cahier des charges.	200\$00	1.000.f00
2° Fourniture de vêtements au personnel indigène du Service forestier.	id	100\$00	500.f00
3° Fourniture de vêtements aux plantons du Service local, aux contrôleurs de l'Immigration et de l'Identité et au personnel des chaloupes.	id	200\$00	1.500.f00
4° Fourniture de la cotonnade bleue et blanche nécessaire à l'habillement des prisonniers.	20.000 m de cotonnade bleue et 1600m de cotonnade blanche.	400\$00	2.500.f00
5° Fourniture de rations de vivres à l'Hôpital et la Maternité indigènes de Cholon et à l'Ecole des aveugles.	16.000\$00	400\$00	2.500.f00
6° Entreprise de l'éclairage au pétrole des bâtiments du Service local à Saigon.	3.500f.00	30\$00	175.f00

Les cahiers des charges relatifs à ces fournitures sont déposés aux 2me bureau du Gouvernement où le public pourra en prendre connaissance.

Pièces à joindre aux soumissions

Chacun des concurrents annexera à sa soumission, en les renfermant dans la même enveloppe :

1° L'autorisation de concourir, délivrée par l'Administration, sur le vu de la patente, aux seules personnes présentant des garanties professionnelles et une notoriété commerciale suffisantes et pouvant justifier de l'existence en magasin des approvisionnements nécessaires. Cette autorisation doit être demandée quatre jours au moins avant la date d'adjudication.

Ce certificat d'admission sera délivré par l'Administrateur pour les soumissionnaires domiciliés dans les provinces et par le Directeur des Bureaux du Gouvernement, pour ceux domiciliés à Saigon;

2° Le récépissé constatant le versement au Trésor du cautionnement provisoire;

3° La patente de l'année courante;

4° Les pouvoirs réguliers des fondés de pouvoirs, s'il y a lieu.

Giá lúa giá bạc

Lúa mỗi tạ 6 kilos chở tới nhà máy từ 4\$10 tới 4\$15.

- Kho nhà nước 4f.40
- Hãng Đông-Dương..... 4.40
- Hongkong Shanghai..... 4.25
- Chartered Bank..... 4.25
- Banque Industrielle de Chine 4f,30

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tinh những tướng mới đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có. Hát tướng mới nhiều lớp hay lắm. Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

COGNAC

O
P

JULES ROBIN & Cie

Rượu Cô-Nhật

HIỆU

RÔ-BANH

Có một mình hàng

LOUIS OGLIASTRO ET Cie

có trữ mà thôi

Ấy là một thứ rượu rất điệu, rất ngon, rất quý, nội cỏi Đông-Dương này thiên hạ đều biết.

Muôn mua cho có rượu ngon, thì phải nài cho được cái nhãn hiệu này mà thôi.

Ai Tin

Tê báo rất buồn lòng mà cho chư khan-quan hãy rằng có Hứa-thị-Tôi là chánh của M. Nguyễn-vân-Hoài, Thơ-ký tại Tòa giáo-nghiệm nhưn-thàn, đã bị trần hôm 23 Novembre 1918 này, hưởng lương mới có 34 tuổi.

Đem linh-cữu về an táng tại làng Phan-nhuận (Giadinh) hôm chiều chúa-nhật 24 Novembre 1918.

Nguyễn M. Nguyễn-vân-Hoài này là một vị khan-quan của Tê báo, lại cũng đây công với Hội Công-báo Nam-kỳ; đi hát giúp cho cuộc quốc-trái hơn trời tháng ngoài, (làm vai Đức Gia-long), mới về tới nhà chưa trọn một ngày mà lại gặp cái cuộc hiên như vậy thiệt cũng là bất hạnh lắm đó; cho nên hội Công-báo có sắm lễ vật mà điếu tang rất nên trọng thể; có đi trang hoa (couronne) và có đi một đôi liêng nôm như vậy:

Nhệ cái bước trần, rặng tiêc từng phu thính mạng;

Lở vai tướng chánh, thương người vị quốc vong gia.

Tê-báo cũng kính đòi hàng tỏ ý chia buồn với M. Hoài và cầu chúc cho linh hồn có Hứa-Thị sớm đặng hưởng phước thanh nhàn nơi tiên-cảnh.

N. C. M. Đ.

Cuộc hát

CỦA NAM-KỲ CÔNG-BÁO-HỘI HÁT TẠI LONGXUYÊN VÀ CHAUDOC

Ngày 13 Novembre 1918, gần 3 giờ chiều tàu « Margot » chở bạn hát của hội Công-báo đến tại Longxuyên đậu tại cầu của hàng tàu Lục-tinh; có ông Liêu-sanh-Hậu là cựu Hội-đồng quản-hạt, hiện đang làm chức Hội-trưởng Nông-nghiệp - trường - tè - hội và Longxuyên Khuyến-học-hội, đặc hết chư vị Hội-viên trong hai hội ấy xuống đón tại cầu tàu thỉnh hết hội Công-báo lên tại nhà hội Khuyến-học mà nghỉ ngơi, vì có dọn chỗ sàng sán tại đó.

Chủ khách hai đảng mừng rỡ chuyện vãng với nhau một hồi rồi dắc vào yết kiến quan Chủ-tỉnh là ông Le Bret, Ngài cũng vui mừng tiếp đãi rất hậu.

Chiều ngày ấy lối 7 giờ; hội Khuyến-học có dọn một tiệc tại nhà hội rất trọng thể mà đãi đảng hội Công-báo; có quan chánh và quan Phó chủ-tỉnh ngồi chủ tịch.

Khi gần mang tiệc, lúc đãi tới champagne ông Liêu-sanh-Hậu liền đứng dậy đọc một bài chúc tụng, trước là tỏ sự nhiệt-thành cùng Mậu-quốc. Ngài vừa dứt lời, ai nấy lại vỗ tay một hồi nữa.

Kê đó có ông Hồ-văn-Trung đứng dậy thay mặt cho hội Công-báo mà đáp tạ hai Ngài một bài ngắn từ bất thiệp, ai nấy cũng vỗ tay khen ngợi.

Yến ẩm vui vầy qua đến 10 giờ khuya mới mang tiệc.

Qua bữa sau là ngày 14 Novembre 1918, lối 8 giờ tối, chủ qui-ông qui-thầy tòa Bồ Longxuyen và trong hội Khuyến-học dắc một toán lính nai nịch hầu hồi lại có múa lân múa rồng và chưng cộ đèn thăng xuống bến tàu rước hội Công-báo lên tại đình Mỹ-phước là chỗ đã dọn dẹp sáng rất nên trang hoàn cho hội đến hát.

Đêm ấy hát tới 2 giờ khuya mới vãng. Máy qui-ông trong hội khuyến-học lại còn lấy hậu tnh dọn thêm một tiệc cơm khuya, đãi đảng hội Nhứt-báo mà tiếng biệt.

4 giờ khuya tàu « Margot » lầy neo, chờ hết bạn bát của hội Công-báo thăng lên Chaudoc.

HÁT TẠI CHAUDOC

Ngày 15 Novembre 1918, lối 12 giờ trưa tàu tới Chaudoc, vừa cập cầu Xong thì có ông Nguyễn-dăng-Huê là Thông-ngôn Tòa Bồ xuống bến tàu đón rước. Nghe nói có nhiều ông trong hội Công-báo ước ao giao chơi cho biết phong

cảnh núi Sam, thì M. Huê liền mời về nhà hồi trẻ dọn rượu giải lao; rồi hồi thăng xe và mượn thêm vài cái xe khác nữa cho mấy ông ấy vào núi mà chơi, vì thuở nay nghe đồn phong cảnh Chaudoc tốt lắm, tiền hữu tam giang, hậu hữu thất lãnh, san xuyên chung tú, nhơn kiệt địa linh, cho nên mấy ông muốn xem chơi cho biết chỗ thăng cảnh của Nam-kỳ, mà nhứt là ông Nguyễn-viên-Kiểu lại càng ước ao hơn hết. (Vi công nghệ đồn đã lâu mà chưa thấy cho tận mắt, nay ông thấy đã rõ ràng rồi, chắc khi ông cũng khen thắm rằng: Nam-kỳ thăng-cảnh, kỳ duy Châu-dốc hồ).

Lối 2 giờ ngoài mây ông ấy đi rồi, duy còn có một mình ông Nguyễn-chánh-Sát ở lại (1) đứng lo đi yết kiến quan chánh và phó Chủ-tỉnh cùng quan phủ sở tại. Khi vào đến dinh thì có quan phủ Trần-cửu-Trưởng liền dắc M. Nguyễn-chánh-Sát vào ra mắt quan Chủ-tỉnh là ông Caillard, thì Ngài cũng vui lòng tiếp đãi, Ngài lại hứa rằng nếu hội Công-báo có cần dùng đến chi mà cho Ngài hay thì Ngài sẽ sẵn lòng giúp luôn. M. Sát tạ ơn rồi bước qua phòng quan phó ra mắt Ngài và mời Ngài coi bát song rui vì Ngài mắc có tang, nên Ngài xin kiếu.

Rồi đó quan Phủ Trần-cửu-Trưởng liền cho mời ông Xã sở tại là M. Lê-văn-Liêu và M. Đặng-văn-Hoanh là Thơ-ký Tòa-bò đến giao giấy hát cho hai ông ấy mà cậy bán giùm cho Hội.

Xong rồi M. Nguyễn-chánh-Sát liền từ tạ quan Phủ lui ra, đi thăm ông Hồ-hưng-Nhưông, ông Trương-tấn-Vị, ông Dương-quang-Nhờ, ông Trần-lấn-Tài, ông Phạm-hữu-Ngải, ông Nguyễn-dăng-Huê và ông Đỗ-phước-Hình. Mấy ông này đều hết lòng lo lần giùm giúp cho Hội Công-báo. Ông Hồ-hưng-Nhưông chẳng nài khó nhọc đứng coi dọn rạp thiệt rất dày công, trong ngoài rứt rỏ, trên dưới trang hoàng; Ông Hoanh và ông Liễu lo bán giấy cũng tận tâm. Hội công-báo

(1) Vì Chaudoc là quê quán của M. Nguyễn-chánh-Sát, cho nên ông nhượng cho máy anh em trong hội đi chơi cho biết; còn ông phải lãnh phần ở lại đứng đi thăm viếng các nơi công lo lần các việc dăng hát cho kịp nội trong đêm ấy.

rất cảm tình của chủ qui-ông qui-thầy hết lòng sốt sắn mà chung lo cho cái nghĩa-vụ này.

4 giờ rưỡi chiều, mây ông hội-viên đi chơi núi vừa về, lúc ấy lại có ông Nguyễn-thức-Hoàng là chủ-sự sở đá tại Núi Sam cũng có hậu tinh, theo đưa mấy ông hội-viên về tới tỉnh-thành Châu-dốc.

Đúng 5 giờ chiều quan Phủ Trần-cửu-Trưởng, quan Trưởng-Toà Hồ-hưng-Nhưông, ông Giáo-thọ hưu-trí Trương-tấn-Vị hiệp với mây thầy bên Bồ và bên Toà, mời hết Hội công-báo đến tại nhà khách (Bungalow) mà đãi một tiệc rất nên trọng thể.

Rất tiếc thay tiệc dọn thì trọng, mà hai bên chẳng ai kịp nói lời chi cho trọng; là vì chủ khách hai đảng đều gấp lo phận-sự của mình, cho nên ai ai cũng muốn dùng hồi hả cho rồi, dặng có xuống rạp cho kịp giờ lo làm tuồng kéo trẻ.

8 giờ rưỡi đúng, quan Chủ-tỉnh và các quan đến rạp, pháo nổ vang giã, nhạc ngũ-âm chấp trời.

Khi nhạc và pháo dứt tiếng, quan chủ tỉnh và các quan ngồi yên, mảng kéo lên có 4 cô đào ca múa chúc tụng và dăng bình bông, rồi hạ màn.

Lớp kể đó, mảng kéo lên, thì có ông Nguyễn-dăng-Huê và ông Đỗ-phước-Hình là Thông-ngôn Tòa-bò Châu-dốc, đều sấm tuồng diều theo cách hát Langsa, ra diều một hồi làm cho ai nấy tức cười nồn ruột. Kê bỏ màn xuống.

Rồi đó tới phiên hội Công-báo, cũng hát tuồng Pháp-việt nhứt-gia. Hát tới lớp Đức Cao-hoàng ta trú tất tại Phú-quốc sai người đi vận lương tuyên trương; thì M. Hình với M. Huê lại sấm một lớp tuồng hai vợ chồng anh thầy thuật kia, đi hát thuật dặng kim tiền mà giúp nước; M. Hình thì làm chồng, M. Huê thì làm vợ, cả hai ông lời diều rất có duyên, làm cho cả rạp vỗ tay khen rỏ.

Hát đến lớp Trưởng-dinh tông biệt Đổng-cung rồi thì quan chủ-tỉnh đứng giẫy lui chơn. Ngài lại mời hết hội-viên hội Công-báo và qui-ông qui-thầy trong hồn tinh theo Ngài đến nhà tiệc (Cercle) mà dùng với Ngài một tiệc rước Cham-

agne. Lúc ấy Ngài cũng tỏ lòng khen ngợi hội Công-báo hết dạ nhiệt thành cùng Mậu-quốc.

Khi mang tiệc rồi, ông Nguyễn-kim-Đỉnh bên bước tới thay mặt cho hội, bày lời cảm tạ quan chủ-tỉnh và từ giã Ngài luôn dặng có xuống tàu lầy neo mà lui cho sớm, vì chiều bữa sau còn phải hát tại Sadec.

Gần ba giờ khuya, tàu đã thởi xip-lê mà mây qui thầy hầy còn bịnh rịnh xuống tại bến tàu tổng biệt rất đông; làm cho hội Công-báo thấy đều ngậm ngùi, tàu chạy đã xa mà vẫn còn nhắc nhở.

Khi hai đảng từ biệt nhau rồi, ước lối 4 giờ khuya, tàu « Margot » lầy neo thăng xuống Sadec.

CÓ GIÁO DỤC

MỜI THÀNH NHƠN TỬ

(Tiếp theo)

Đầu cho nó ngu muội cũng phải cho học ít nhiều chẳng khá bỏ qua.

Trong sách Gia-huấn của thầy Châu-có dặn rằng: "Tứ tôn tuy ngu" kinh thơ bất khả bất thực "ấy cũng là một nghĩa." Miễn cho nó biết đọc biết viết coi giấy tờ và tính toán biết ăn ở với mọi người, chẳng làm ông chi, làm dân mà biết hòa nhã thì người ta cũng thương được và ở đời vĩnh viễn.

Còn về phần nữ nhi cũng phải dạy dỗ, chẳng khá bỏ qua. Vì hề nhỏ thì phải ở cùng cha mẹ, lớn thì phải hiệp thứa nhà người. Nên phải biết ăn ở cùng cha mẹ chồng hòa mĩ cùng người. Khi còn nhỏ phải học trước cho biết cách ăn nết ở. Chớ để khi đến tuổi, chẳng đủ ngày giờ mà học cho kịp, đến cần kíp là phải biết vưng lời chịu lụy, cung kính cha mẹ chồng và chú bác có đi như bên mình vậy, chẳng nên ngổ nghịch dễ dui, và cũng chẳng khá ý rằng mình giàu có hay là sang trọng hơn bên chồng. Ông Mạnh xưa có nói: « Dĩ thuận vi chính,

thiếp phụ chi đạo. Lầy sự thuận làm đầu, là đạo kẻ làm vợ làm thiệp »

Phải cần thận chắng nên khinh khi. Hễ làm dân đầu giàu nghèo, cần phải biết việc nấu nướng nơi bếp, giặt thì cho cho tốt, nghề thì dịch thân phải làm. Chẳng khá để cho người ta chê mình là con nhà thất giáo. Chẳng nên tập thói lầy biếng một phải siêng năng. Chẳng nên chểnh theo tánh riêng của mình. Vì bằng về đến nhà người tỏ dấu cũng coi kiêu cần. Chắng kiên nề cha mẹ của chồng. Chi cho khỏi có sanh dều bất thuận, lại người ta sẽ chê rằng con nhà không giáo dục, đường ấy cha mẹ mình cũng phải hổ mặt lắm đó.

Nói tắt một lời gái trai gì chàng luận, đều phải có học. Nay thì còn trẻ, mai lớn khôn và cũng phải sanh con để cháu như vậy. Minh phụng thờ người hôm nay, sau rồi cũng sẽ có lớp tới, phụng thờ mình lại. Vì bằng mình học làm người từ ở được. Sau rồi lớp con cháu mình sẽ nên người tở tở. Còn mình hung bạo lớp sau nó cũng sẽ như vậy.

Bởi vậy cho nên, con người lãnh cùng chẳng lãnh đều là học sự giáo dục của người lớn nên. Chỉ như mỗi nhà trong thế gian đều rạp nhau một ý mà giáo huấn con cái khắp trong thiên hạ sẽ được thuận phùng mĩ tục,

Nói tắt con trẻ tốt hay là xấu chẳng phải tại của tiền ông bà lưu lại, một tại sự giáo dục mà thôi. Lời thế nói: Tốt xấu, ở ảng phải tại chỗ sanh hay là phần mẹ, một tại mình mà thôi. Đều cần nhứt hơn hết phải giáo huấn mới tự thành.

Vậy ở bạn đồng-chí, xin chớ phụ lòng thiếng thiết của tôi đã cáo tỏ trong đoạn giáo-dục đã nói trước đây.

(Sau sẽ tiếp theo)

Tân-dịnh, TRẦN-QUANG-TINH.

Ừa ngộ quá hé!

Tại đường Amiral Courbet, số nhà 38, có tiệm mua bán giấy cầm-dò và có bán vàng gò, vàng huỳnh, vàng đầu, cũng có bán bàn ghê, bằng cây cầm-lai để làm trên Lái-thiếu, thiết đồ nhà này bán trau đồi tốt và thấy muốn ngó, nên xin mấy bà, mấy cô, và mấy ông, mấy thầy thứa khi trời chiều gió mát, nên đi ngan tiệm ghé đó xem chơi, món chi vừa ý nên mua mà dùng còn hơn là đồ của khách-trú mau hư mau cũ mà lại mắc hơn đồ mình, xin đồng-bang xét kỹ.

Tôi cũng vì ham vui mà mang lầy lầy cho ai hiềm nghèo, nay tới nghe đồn tại tiệm Nhị-thiên-Đường ở Chợ lớn có một thứ thuộc Sru-độc linh-được hay lắm; nên tôi phải ráng lầy lầy: dèu đó mua mà dùng cho mau lành bệnh, chớ biết sao hay giờ.

Một cuộc lễ lớn TẠI LONGXUYỀN

Nhơn diệp Mậu-quốc cùng Đông-minh chiêm thắng Nhứt-nhĩ-Mạng (A-lê-măng) nên ngày chúa-nhĩt 24 Novembre tại hạt Longxuyền có bày chơi một cuộc lễ rất lớn đặng cho thần dân sĩ thứ trong bốn tỉnh được tỏ sự vui vẻ mà an hưởng cuộc thái bình thịnh trị.

Tại Châu-thành mỗi nhà ở dựa theo mô-lộ đều phải treo một cây cờ, đèn giầy năm bảy cái, gió phất phơ qua lại xem rất đẹp đẽ vô cùng. Dưới sông nào xuống, nào ghe thương hó đều cắm cờ xanh-trắng-đỏ.

Sau xem mới biết lễ khá hoàn Đứng năm giờ rưỡi sớm mai ngày 24 Novembre tại Tòa-bổ có bản 21 tiếng súng đồng. Đến 7 giờ rưỡi thì có học trò trường tỉnh, lính tập, lính ma-tà điều binh. Đi đứng coi phải phép, bộ tịch gọn gàng, những viên quan đều vô tay khen ngợi. Đến chín giờ có đua xe kéo, cho con nít chạy đua cùng là cặp chèo ván ván. Đứng 10 giờ thì mở cuộc xổ số, Xã-trưởng làng An-hóa trúng độc đắc được hai chục phần cho nhà nước vay. Mãng cuộc xổ số thì dùng rượu Tây đủ thứ.

Chiều ngày 24 Novembre lúc 3 giờ rưỡi chiều thì cho sắp nhỏ leo cột lấy đồ, bắt heo có thoa mỡ bỏ, đi cần vọt, bới thùng vắn vắn. Đứng sáu giờ rưỡi chiều còn bản thêm 21 tiếng súng đồng nữa. Tám giờ rưỡi tối thì có lính ma-tà, lính tập cô đèn. Có nhiều cái đèn khéo léo vô cùng, cả thấy đều khắc chữ khuyên đồng bang mua giấy quốc trái và chúc cho Mậu-quốc vạn tuế. Có đèn đi có kèn theo thổi ai nghe tiếng kèn thấy đều vui mừng đặc chí.

Nhơn diệp mắng kỳ quốc-trái lần thứ tư, bởi vậy nên hội khuyến-học Long-xuyền mới diễn một lớp tuồng cải lương theo kiếm thời, tây cổ, nam có đặng chia sự vui mừng cùng Mậu-quốc. Đứng chín giờ thì quan chủ tỉnh đặc quí phu-nhơn cùng nhĩt ái đi đến đình làng Mỹ-phước.

Có quan Phó Tham-biện và quí phu-nhơn, quan Tòa, quan kho bạc, nổi tặc một đều là các quan Langsa trong bốn tỉnh đều dự xem cuộc hát trong thế này.

Tại đình làng Mỹ-phước dọn dẹp xinh đẹp kê chằng cùng. Trước cửa có đề một tấm biển đề "Khuyến học hội" trong thì cờ Đại-pháp cùng các nước đồng-minh bủa giăng tứ phía, đèn cật-bu đốt sáng mọi nơi, Ghế sắp sảng thành thoi ngồi đứng.

Khi dờ mùng ra thì thầy tám đũa học trò đầu đội mũ đỏ hát bản Marseillaise, hai bên có lính tập đồng súng. Học trò hát dứt ai nấy đều vô tay khen ngợi khéo tập. Giây phút quan Tham-biện Le Bret bước đến sân khấu đọc một bài chúc tụng tỏ sự vui mừng vì công-lý đã thắng người phú-hộ hào-gia cùng nhơn dân trong bốn tỉnh hào tâm mà cho nhà nước vay sốt sáng trong kỳ quốc-trái lần thứ tư này. Quan Chánh-bổ dứt lời thầy đều vô tay khen ngợi. Kế quan Huyện Đđ-kiết-Triệu bước ra đọc tên những người nào cho vay vốn hơn hết trong tỉnh Longxuyền thì ông Vương-Thiệu ở Thốt-nốt được đứng đầu số rồi kế thầy Cai-tổng Nghĩa tổng Phong-thạnh-Thượng thứ nhì vào vắn. Quan Huyện Đđ-dại-nhơn dứt lời, kế hát tuồng "Le Conseil municipal" bằng tiếng Langsa. M. Phạm-ngọc-Thuán lãnh vai le Maire giọng nói in hịch người Langsa, diễn nhiều tiếng để tức cười. M. Lê-quang-Nhơn làm vai M. Bredouil'oux, cả-lâm chẳng khác chi người cả-lâm thiệt, ai nấy đều khen ngợi. M. Diệp-văn-Dũ làm vai M. Piquoiseau, để coi và tức cười. M. Bùi-quang-Đồn làm vai M. Bétisard, ăn nói gọn gàng và mang một bộ râu dài coi để tức cười lắm. M. Lê-toàn-Hích làm vai M. Bidonnet, coi cũng ngộ.

Hạ lớp tuồng này thiên hạ đều vô tay khen ngợi vô cùng.

Kéo mùng ra, quan Phó chủ tỉnh là M. Campana bước ra đọc một bài tựa "Le doigt de Dieu". Giọng nói của ngài nghe ra êm ái vô cùng, có lớn có nhỏ nào khác chi là giọng thiêu giọng quyền.

Hát tuồng "Le pardessus du voyageur" M. Hương làm vai le Commissaire, M.

Nhơn làm vai le voyageur, M. Đồn làm vai l'Agent, M. Hích làm vai le garçon. Hát lớp này rất vui vì người làm tuồng đều dạn dĩ mà nhứt là MM. Nhơn và Hương.

Dứt lớp tuồng ấy thì M. Bùi-quang-Đồn bước ra đọc một bài "La Patrie" rất thật tâm ai nấy thầy đều khen tặng.

Nghĩ uống rượu và chuyện vãng chừng mười lăm phút đồng hồ thì M. Michel Lục-sự Tòa-án Longxuyền ra hát hai bài bằng tiếng Langsa, nghe đẹp tai vô cùng. Ngài vừa dứt lời thì M. Figli là chủ nhà hàng Bungalow, bước ra, áo mặc một tay, còn một tay để trống, giả dạng người say ngã tới ngã lui in hịch người say thiệt. Kế có một người bước ra đón bởi chú làm gì mà say sưa ngoài đường vậy, thì M. Figli trả lời rằng Đức-tặc đại bại, Đại-Pháp quốc cùng các nước Đồng-minh trọn thắng không say sao được. Khi kéo mùng tây nam đều vô tay cười rộ. Giây phút M. Đồn ra đọc một bài điều ai nấy đều tức cười nồn ruột.

Hát tuồng Langsa rồi tới hát tuồng bạch-quai (comédie) tiếng Annam tựa "Phủ nhĩ hảo nghĩa" của ông Hồ-văn-Trung tự Biều-Chánh nhơn diệp quốc-trái này mà đặt ra rồi trao cho hội Khuyến-học sửa lại chút đĩnh mà hát. Những người có làm tuồng trong tuồng Annam xin kể tên ra sau đây: M. Hương làm vai Nguyễn-thủ-Ấn, tề chỉnh làm ăn nói có duyên, đáng khen. M. Nhơn làm Nguyễn-văn-Út em của Thủ-Ấn, bộ tịch cũng cỏi, ăn nói mạnh mẽ xứng đáng vai tuồng. M. Diệp-văn-Dũ làm vai Ng-thủ-Thành anh của Nguyễn-thủ-Ấn và thăng Út, bộ tịch què mùa, ăn nói hơi hà tiện, đáng khen M. Hồ-văn-Hiến và M. Nguyễn-trọng-Đạm làm vai khách-trú buôn bán và hết me tức cười nồn ruột, nói tiếng giống hịch người Trung-hoa chẳng khác. Đáng khen khéo tập. M. Bùi-quang-Đồn làm vợ Nguyễn-thủ-Thành đi guốc ngừ, mặc áo xuyên tiếm, giọng đàn bà không sai một mảy. MM. Hích và Du làm hai tên điếm. M. Hích làm coi hay, mà M. Du đầu bịch khăn nhiều trắng, bện áo cũng xá, mang giày nịch nỉ cả chông, ai trông vào đều cho là

một tên điếm đáng thiệt. Đáng khen khéo sắm tuồng.

Giây phút chừng Apothéose, coi thiệt là mạnh mẽ và xinh đẹp vô cùng, có nữ giáo Vương-thị-Kiều làm thiên-thần coi xuất sắc.

Đến hai giờ khuya mùng cuộc hát, về đặng ai nấy đều vô tay khen ngợi ông Hội-trưởng Longxuyền Khuyến-học-hội khéo sắp đặt sự nghiêm chỉnh trong việc hát xướng và biết lựa người mà phát vai tuồng nên người nào cũng làm đúng phận sự chẳng có chệch đặng. Những người đi coi hát đều ước ao sao đến cái lễ nào khác, hoặc đến ngày Tết Annam, Hội-trưởng Khuyến-học-hội hãy lựa thứ tuồng nào cho đặng người làm tuồng đặng cho mỗi Hội-viên đều được lãnh một phần trách-nhậm trong cuộc diễn hí cải lương. Theo trí tôi tưởng thì nên lựa một thứ tuồng để cho những Hội-viên lớn tuổi (từ 30 tuổi sắp lên) làm; còn một thứ khác để cho những Hội-viên từ 30 tuổi sắp xuống. Kỳ hát này có nhiều vị Hội-viên chẳng đặng dự trong cuộc hát xướng, nên có nhiều người chẳng đẹp dạ.

Những lời tôi ước ao trên đây, nếu được thâu đến tai ông Hội-trưởng Long-xuyền Khuyến-học-hội thì những người ưa xem cuộc hát cải lương của hội lấy làm may mắn vô cùng.

LỤC-MỘNG-CẢNH.

Minh ta lương-y

Bacliou, ngày 13 tháng chín Annam 1918

Monsieur Nhĩ-thiên-Đường,

Kính cùng ông chủ tiệm Nhĩ-thiên-Đường đặng rõ, nguyên tôi có mua thuốc Bạch-trước-cao, tại tiệm Thiên-Đức-Đường mua của ông về mà bán lại, tôi đem về uống có mấy ngày mà bệnh mạnh tôi thấy thuốc hiệu nghiệm, nên tôi đến Thiên-Đức-Đường mà mua các thứ Cao, đơn hườn tăng về mà bán lại, thì người ta dùng thiệt là hiệu nghiệm lắm, tôi mua mười mấy ký của tiệm ấy cũng có bảy

tám trăm đồng bạc, mà thuốc của ông có thứ sưu-độc-linh-được trị về bệnh mở nói đơn hay lắm, mà năm nay tại Bacliou nhiều bệnh sưng tề dùng sưu-độc-thiệt là mạnh mẽ, thiệt ông khéo chế thuốc thuốc rất nên thần hiệu, chắc từ đây sắp tới tôi sẽ gởi thơ mà mua thuốc của ông đem về bán lại.

Vì thuốc của ông nhiều thứ thần hiệu, nên tôi gởi ít hàng cam tạ ơn ông có công khó mà báo chế phưởng được và sau này xin ông sáng lòng gởi sao lục phong thơ này vào quí báo Nong-Cổ ngữ ấn hành cho lục châu trông lắm.

Nay kính
TRẦN-HONG-THÀNH.
Commerçant au village de Long-thạnh à Phước-thành Bacliou.

Gương phong tục

DIỄN NGHĨA

(Tiếp theo).

Biết đâu là ở chướng-chướng
Biết đâu là đầu, biết đâu là năm.

Câu này ý nói: Bụng con người không biết sao mà giở cho đặng, ví cũng như ở chướng-chướng không biết chỗ nào, ví như chim cú đậu đầu cũng không biết, cùng lương nằm dưới đất không biết chỗ nào là chất; cho nên cổ-ngữ có câu: "Tri nhơn tri diện bất tri tâm". Nghĩa là: biết người biết mặt biết lòng làm sao?

Thức lâu mới biết đêm dài,
Ở lâu mới biết là người có nhơn.

Nghĩa là: mình có thức trọn đêm rồi, mới biết đêm là dài, cũng như ở lâu cùng ai, sau rồi mới biết người ấy có nhơn cùng chẳng nhơn, chớ mới quen biết thì khó mà hiểu lòng người cho đặng; có câu: "Trường đồ tri mã lực, nhứt cứu kiến nhơn tâm." Nghĩa là: đường cho thiệt dài mới biết sức ngựa chạy hay, hay là dờ, còn có quen với ai cũng phải cho lâu ngày rồi mới biết lòng người tốt xấu thế nào.

Bạn bè là nghĩa tương tri,
Sao chớ sau bước một bề mới nên.

Nghĩa là: bạn bè cũng thuộc về ngũ quan chi nhứt. Nên có quen biết rồi, làm quen với nhau phải thương tưởng nhau vì nhượng nhau, trước sao sau vậy mới là phải, mới là nên cho, chẳng nên làm điều chi bất nghĩa mà lòi đạo lương bằng.

Bầu bi! thương lấy Bì cùng,
Tuy là khác giống như chung một đàn.

Nghĩa là: Bầu Bì tuy là khác giống chớ cũng là một loài cùng nhau. Ví như người ta khác họ cùng mình chớ xét kỹ lại là đồng-bào với mình đó cũng thật da máu mủ như mình, nên phải thương yêu nhau kính trọng nhau, mới là phải cho; chớ thấy mình có thể thâu mà húng hiếp người ta tội nghiệp. Bởi có câu sách như sau đây: « Càng xưng phụ khốn xưng mẫu, dân ngê đồng-bào. » Nghĩa là người dưới trời, ai cũng kêu trời là cha, đất là mẹ, còn cả thấy dân trong trời là anh em với nhau đó.

Kim vàng ai nỡ uống cầu,
Người khôn ai nỡ nói nhau nặng lời.

Nghĩa là: Cây kim bằng vàng có ai nỡ đem ra mà uống lưỡi cầu bao giờ. Ví như con người có ăn học biết đến ai đi nỡ dùng lời thô tục lỗ mắng mà nói với nhau cho đặng.

Ấy vậy, bọn Tư-vấn hề có nói chi với nhau phải chọn lời cho thanh lịch mà đôi đáp cùng nhau, chẳng nên làm mất cái tư-cách của mình thì sẽ trở nên hạ lưu (1) mà chớ.

(1) Hạ-lưu populace.

TRƯƠNG-MINH-BIỆN.

Rượu Cỏ-nhách VIEILLE
EAU-DE-VIE DEJEAN là
một thứ rượu rất
có danh-tiếng hơn bốn
chục năm nay.

Thứ xem con nước lớn ròng

Bữa điếp tôi thừa chút giờ dư, dạo theo mé sông búng cảnh. Khi ấy bóng chiều vừa chen lặn, con nước đã đục ròng, thấy một đoàn thuyền buôn, chiếc chèo trước, chiếc bơi sau, náo ghè chài giọt nước xuôi đưa đây nên bạn cầm chèo chằm rãi, tay đỡ lên để x ông có chừng; còn người cầm lái thình-thoan, căng bát qua cạy lại cho có đi, đã vậy mà chiếc nào chiếc này lược lược đi mau, lại có một vài chiếc thuyền khác, chèo vô, chiếc thì đẩy, chiếc thì khâm, vương nhâm nước ngược, nên người chèo cong lưng, mặt thở hào-hển, kể thì chống hết tay, mặt đỏ mũi-hôi, đã vậy mà chiếc nào chiếc này không dời mau, lại còn bị đám lục bình rau mát, lớp vương theo chèo, lớp vương sau lái, làm cho thuyền khó nổi tới lui lui.

Nói đến đây tôi sực nghĩ cái thứ cây gì mà gốc ở đâu, hỏi ai ai chẳng biết, trời đến đây cã về mà lại sanh sáng rất mau, [hè nước ròng chảy ra, nước lớn chảy vô, phải chi đặng hè nhau một lượt mà vớt hết cho rồi, kéo nó cứ ngán căng thuyền không toan qua lại. Tôi lại nhớ bài thơ "Lục bình rau mát" của tôi làm chơi hồi năm trước, có ấn hành trong báo L. T. T. V. Bài thơ như vậy :

Lục-bình rau mát ở nơi đâu.
Trời đến xứ này đã bấy lâu,
Lững-dững đây sông ngăn giải Tò.
Lêu lêu lấp rạch căn giòng Châu,
Tới lui khó nổi Đào cầm lái.
Sâu cạn khôn bề Lữ thủ câu,
Ước đặng đồng tâm hề một lượt.
Thà là thiên hạ hết con sâu.

Chứng tôi mới đi rọc theo mé sông, một đôi, tôi thấy một chiếc ghè biển, bị nước ngược vừa cạm sào đậu bến, tôi bèn men-men đến hỏi sao chẳng đi cho kiếp đoàn,

Người chủ ghè nói với tôi rằng :

Trong ý thấy sợ anh em tôi mà ngày giờ chèo theo không kiếp đoàn ghè trước hay là thấy tưởng cho anh em tôi thấy nước ngược mà sợ nhọc nên phải cạm sào? Tôi làm thình chằng nói chi hết.

Người chủ nghe lại tiếp nữa rằng :

Thấy phải biết, thứ ghè tôi đây, là thứ ghè biển, đã từng xuống pha ngoài bể rộng, từng xông lướt ngàn dặm sóng to, từng vương nhâm trăm con nước ngược, nên chẳng phải thấy nước ngược này mà sợ không chèo, nên phải cạm sào, song nghĩ vì rồi đây hết ròng cũng tới lớn, chừng ấy gặp nước xuôi mặt dàu chèo bơi thông thả đường còn xa nên không sợ chi là đi không kiếp đoàn ghè trước. Mà thấy cũn, bết chớ, ghè này là thứ ghè nhẹ chèo làm nên có lo chi ngày giờ phải mất.

Tôi lại hỏi: "mỗi lần ghè đi nước ngược khi một lần há? (Tôi lúc ấy buồn quá, nên buồn lời hỏi, rất nên thật thà).

Chủ ghè trả lời : Thấy hỏi thật là kỳ chèo nước ngược sao không mệt, kia, vừa nói vừa chỉ, thấy thấy không, chiếc ghè kia lớn, gặp con nước xuôi, ông già cầm lái, thàng nhỏ cầm chèo, lối thời vậy mà ghè đi mau như tên bắn (Thật là khỏe ru).

Còn chiếc tam bản kia, cũng vừa nói vừa chỉ, thấy thấy không, chiếc tam bản mà ba-bốn tên khách bơi, người nào người nấy cũng bơi cong lưng, mặt đỏ như tít, mà thấy coi coi có nhút nhít chi chẳng.

Thấy nghĩ lấy đó thì biết, mỗi lần chèo nước ngược thì mệt là dường nào, à mà tôi còn quên nói cho thấy biết, còn một nỗi gặp cơn mưa gió càng khổ hơn nữa chớ, nếu buồm lái không vững thì ghè chìm như chơi.

Ra về thăm nghĩ việc ấy, lời kia, thật không khác chi với việc con người. Nước ngược xuôi là cái cảnh ngộ, cơn sóng gió là ngày đảo điên, chiếc thuyền buôn là người danh lợi.

TRẦN-VĂN-CHIM

Trình-thám tiểu thuyết (ROMAN DE DÉTECTIVE)

VỤ MẮT SÁU NGÀN ĐỒNG BẠC (Tiếp theo số 85)

Quan Quận-độc sở Tuần-cảnh nghe nói liền đòi người chủ tiệm thau vào mà hỏi, người ấy khai rằng : « Tôi họ Ung tên là chánh-Tu, lập tiệm đồng thau tại đây đã mười mấy năm rồi. Cách chừng hơn 10 bữa rày có một người trai trẻ đến đặt tôi làm một cái chìa-khóa Tây, nói rằng cái chìa-khóa của hắn mất rồi, chỉ còn có một cái dấu in nơi giấy mà thôi, đặng tôi lấy theo cái dấu ấy mà làm cho giống, tuy mắc rẻ bao nhiêu hắn cũng chẳng ngại, miễn là làm cho được thì thôi ; tôi đòi một đồng và móc túi trả liền, vì vậy cho nên tôi đã làm cái chìa khóa mà giao cho hắn rồi, đến nay cái kiểu ấy ời vẫn còn cất đây. » Và nói về móc túi đưa ra. Ai nấy coi lại thì rõ ràng là làm minh-tín-phiên (carte postale) của Trương-à-Từ đã bị mất hôm ngày ăn tiệc. Quan [Quận-độc bèn hỏi tên chủ tiệm thau rằng : « Chủ có biết mặt người ấy không? » người ấy bảm rằng : « Thệt tên họ thì tôi không biết, nhưng hề tôi gặp mặt thì tôi biết liền. » Quan Quận-độc dạy tên thợ thau lui ra, rồi cho mời Từ-Thọ vào mà bàn tính. Từ-Thọ vào nói rằng : « Nay người làm cái chìa-khóa tôi đã tìm được rồi, duy còn tìm cho ra kẻ đi mượn làm đó, thì cũng không khó chi ; vì tôi đã có đến nhà Lục-ông mà nghiệm rồi, và chẳng cái rương bảo-hiêm của ông thì để nơi phía trong phòng ngủ ; mà cửa thì không mở, vách tường cũng không xoi khoét chỗ nào, trên mái nhà ngồi cũng y nguyên, không thấy dấu tích chi mà gọi rằng ăn trộm ; thệt rõ ràng là người ở trong nhà, không còn nghi ngờ chi hết : nhưng mà trong nhà Lục-ông, tôi có 7, 8 người, tôi đã đi rồi, trong mấy ngày ấy chẳng có ai đi ra khỏi nhà, duy có một đứa dây-tớ gái ra ngoài mà thôi. Tôi lại nghĩ, không lý một đứa dây-tớ gái mà dám gan dạ thế ấy, hoặc là nó có hai đứa thông đồng với nhau,

tớ trai ở trong lầy đó rồi giao cho tớ gái chuyên vận ra ngoài cho người ta đừng biết được. Bởi đó cho nên tôi sợ thứ mà coi thệt quả như vậy, tôi sợ được đưa dây-tớ gái ấy nó ngụ tại tiệm ngũ nơi phía ngoài cửa Xương-môn ; tôi bèn giả làm một tên khách đi buôn đồ cổ-đồng, ghé vào tiệm ấy lần la trò chuyện với bản, thệt quả bản đem cái ông-diều-bình ra mà khoe với tôi ; tôi biết chắc cái bình-diều ấy là đồ của Lục-ông bị mất, nên tôi làm bộ trở chuyện lếu lảo một hồi rồi bước rảo ra ngoài thoi tu-hích cho lính tuần tới bắt bản về giam, vậy nên xin quan lớn tra bản thì ra mới. » Quan Quận-độc chưa kịp nói chi, kể thấy một tên tuần-cảnh bước vào bẩm rằng : « Đầy tớ của Lục-ông, tên là Tiết-Ngân, tôi đã bắt về rồi. » Quan Quận-độc bèn dạy dân bắt cả hai đứa dây-tớ, một trai một gái đóc vào một lượt, rồi hỏi rằng : « Mi có biết Ung-chá h-Tu chẳng? » Tiết-Ngân ngậm ngùi một hồi rồi bảm rằng : « Có khi tôi không biết người ấy. » Quan Quận-độc nói : « không biết thì nói không biết, nói cái gì mà có khi tôi không biết? » Liều đời người chủ tiệm thau là Ung-chánh-Tu vào mà nhìn mặt, thì quả thệt Tiết-Ngân là người đặt làm chìa-khóa hôm họ. Chừng ấy Tiết-Ngân nghẹn ngào, không còn chời cái chi hết, còn con dây-tớ gái thì khóc mà bảm rằng : « Tôi đại lắm không biết chi, việc này cũng tại Tiết-Ngân bày đặt mà xuôi tôi, xin quan tra xét. Tra tới Tiết-Ngân thì nó khai rằng : « Hôm ngày chủ tôi đãi tiệc, tôi nhơn thầy tằm minh-tín-phiên có in cái dấu chìa-khóa, nên tôi mới tìm ra một kẻ mà ăn trộm bạc ; chỉ như lá bùa mà tôi dán trên rương đó, là vì hôm trong tiệc tôi có nghe một ông khách nói, nên tôi bắt chước cố ý mà làm đặng có vụ họa cho Phương-Thôn ; vì tôi có này Phương-Thôn một con gà rừng mà va không bán nên tôi oán va, sẵn dịp báo thù cho bõ ghét ; không dè mà nay việc đã lậu ra rồi thì tôi cam chịu tội. »

Quan Quận-độc sở Tuần-cảnh lấy hết khai báo rồi giải hết cả hai lên Tòa cho quan làm án, còn Phương-Thôn vô tội được thả cho về.

Nghĩ đó mà coi, phạm trong tiệc rượu, một lời nói chơi mà nó sanh ra biết bao nhiêu điều quang bệ. May mà có Từ-Thọ là một tay Trình-thám rất có nhãn-lực, xét có tài năn ; nếu không thì chi cho khỏi bị đưa tiêu-nhân nó làm cho Âu-chấn-Anh chẳng khỏi bị hém nghi. Phương-Thôn bị trăm oan, ai mà giải cứu?

CHUNG.

NGUYỄN-BÍ-NGHIÊM
diễn nôm

HÃY HÒI THƯ ĐÔNG HỒ

“OMÉGA”

MUA ẤY LÀ THỨ TỐT HƠN HỀ

CÓ LÀM ĐỦ KIỂU :

Bằng vàng, bằng bạc và bằng các loài kim.

Một mình hàng

L. CAFFORT

Ở lại đường CATINAT SAIGON CÓ BÁN MÀ THỜI

HAI ĐÀM

Ngày kia nàng Đào đang ngồi xếp lá trong nhà, xẩy thấy nàng Hạnh đi một bữa con tới thăm, thì chào hỏi rồi, than rằng : « Chai thệt có phước quá ! da thịt đã nở nang, con cái lại đầy đoàn đầy đống. Duy có tôi đây thệt là vô phước, con cái không ngợ, từ ngày có chúng đến nay gần 12, 13 năm trời, mà chẳng biết thái nghén là cái gì, chẳng nhẽng vậy mà thôi, lại còn nay huyết bạch mai huyết hồng mới là hại chớ. »

Nàng Hạnh Hén đưa hộp thuốc ra cho nàng Đào coi mà nói rằng : « Phạm con người ở đời mà muốn cho đặng mạnh giỏi trong mình, thì phải kim thuốc hay mà điều dưỡng, vậy chớ tôi đây lúc trước lại xong gì, cũng ốm nhom như cò mà vậy chớ, sau nhờ chớng tôi thấy lời rao trong tờ Nong-Cổ Min-Đam, mới biết được thuốc *Phy-khoa-kim-phụng-huân* của tiệm *Nhĩ-thiên-Đương* Cholon, mua về cho tôi uống, từ ấy nhơn nay, đường kinh có chớng, máu me lại tới, da thịt nở nang, tôi nói thệt cho chị nghe, nay tôi đẻ 3 đứa rồi, ước còn đẻ 7, 8 đứa nữa cũng chớng mất sức đa chi ! » Nàng Đào nghe nói rất mừng, liền gởi tiền cạy nàng Hạnh mua gôm, đặng đem về uống thử.

Té ra uống mới được năm ba hộp gì đó, thì kinh nguyệt điều hòa, cách chừng vài tháng, da thịt nở nang, lại có thái thêm là khác ; trong lòng mừng rỡ bộ, phần liên với về kêu xe đến tạ ơn nàng Hạnh.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhứt trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gọi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ chàng công người, máy không rung hình chơi tốt tươi xem tới mánh rả không mỏi mắt. Xin quý khách thừa khi hóng mát đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ quý ông. Sự mầu nhiệm xưa nay chưa từng thầy.

Tiệm Hiệp-Thành TẠI MYTHO

Kính cùng chư quản-tử trong tỉnh Mytho và các tỉnh lân cận được hay, nay tôi mới lập ra một tiệm, lấy hiệu là « Hiệp-Thành » tại chợ Mytho, để làm Đại-lý cho hiệu Liên-Thành Chợ-lớn mà bán các thứ nước-mắm Phan-thiết thiệt ngon, và tiệm tôi cũng đại-lý cho hai tiệm một Lái-thieu của ông Nguyễn-long-Thao và ông Nguyễn-hiệp-Hòa mà bán đủ thứ bàn, tủ, ghế, giường, băng cây danh mộc như: gỗ, trắc và cẩm-lai vân vân. Nước mắm dả ngon, mà ghé bán cũng khéo. Lục-châu đều nghe tiếng đã lâu. Cúi xin chư ông lấy lòng cố cấp, đến giúp bạn đồng bang, thì tôi thâm cảm chẳng cùng.

Mytho, Hiệp-Thành
Chú-nhon, T. V. QUYÊN Cẩn khải.

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đặng rõ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon để sửa các thứ máy như là: đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt vân vân.

Có khắc các thứ con dấu đồng và mũ thung đủ kiểu, chạp mả bia đá cẩm thạch vân vân....

Bản sĩ và bản lễ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à brûler và carbure, thứ nhứt là các thứ manchons.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.

LÊ-TIÊN-CHỨC

87, Rue Catinat - Saigon.

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-Hue lưu lạc)
(VOYAGE DE GULLIVER)
(Tiếp theo)

Đức-Vua và đình thần thầy vậy thì cho tôi là người không trí thức bao nhiêu. Đức-Vua hỏi tôi chi đó tôi không hiểu, song tôi dùng các thứ tiếng tôi biết mà đáp. Đức-Vua nghe cũng không hiểu. Chừng vua liệu không thể nào văn đáp được bèn dạy quân đặc tôi vào một cái phòng trong đó mà để tôi ở đó nghĩ ngợi như một người khách qui vậy.

Vua cấp cho tôi hai đũa dây tơ dặng tôi sai biểu. Cách một hồi tôi có dọn đãi tôi một tiệc và có bốn ông quan lại ngồi ăn với tôi mà cảm khách. Đồ dọn ăn cũng lạ thường: đĩa thứ nhứt bưng ra

thì là chả-vai trừu mà họ cắt thành hình 3 góc. Đĩa thứ nhì là một miếng thịt bò mà họ cắt hình tròn vình; đĩa thứ ba thì là một khúc dơi mà họ cũng cắt hình như cái ống trúc vậy. Ăn ba đĩa rồi họ lại dọn ra hai con vịt hình như hai cây đèn cầm, những đôi đèn thật mà hình như ống tiêu ống sáo, một cái ực con bò con mà hình như cây đèn tỷ-bà. Còn bánh mì cũng đủ thứ hình, d thì tròn, d thì vuông, d thì dưới dích tròn mà trên đầu nhọn.

Khi ngồi ăn tôi bèn hỏi thử coi những đồ ăn đó uống món nào kêu tên chi. Mày ông quan dài tôi đó cũng nhớ có dây tơ nhấc hoai nên họ dạy tôi học kêu tên vật thực bằng tiếng xứ này. Tôi sáng trí nên học một lát thì tôi biết tên bọn những đồ tôi cần dùng, như bánh mì, rượu chát. Chừng tôi ăn cơm rồi thì vua có sai một người cầm giấy, viết, mực lại đưa cho tôi và ra đầu cho tôi hiểu rằng vua sai

lại mà dạy tôi học nói theo tiếng xứ này. Người ấy đi đây cũng có dây tơ đi theo mà nhấc nghe, nhắc thấy và nhắc nói nữa. Tôi học trọn bốn giờ đồng hồ. Tôi lấy viết biên tiếng một cho đến hai hàng và mỗi tiếng tôi đều có âm nghĩa cả thấy. Ông thầy tôi cũng có dạy tôi học mấy câu văn vần. Mỗi câu ông phải đứng giấy ra bộ làm cho tôi hiểu nghĩa. Ông lại dở sách ra mà chỉ hình mặt nguyệt, mặt nguyệt, các tinh tú, đường huỳnh-đạo, đường xích-đạo và nói cho tôi biết mỗi thứ kêu tên ra thế nào. Ông cũng dạy luôn tên những đờn, kèn và đồ thuộc về ngũ âm. Chừng ông dạy tôi rồi ông đi về tôi mới gia công góp các tiếng tôi học đó rồi sắp ra cho có thứ tự làm thành một quyển tự-điển. Tôi có ý học hát lòng và ráng sức mà nhớ cho nên trong ít ngày thì tôi biết nói tiếng xứ này được bộn.

Thuốc Phát-lạnh-huôn trị bệnh rất nên thần hiệu: tại tiệm NHI-THIÊN-ĐƯỜNG ở Chợ-lớn có bán.

Mấy người vua dạy ở coi tiếp đãi tôi độ họ thầy áo quần tôi muốn rách liền kêu thợ may đến và dạy lấy nỉ mà cắt may áo quần cho tôi mặc. Thợ may xứ này cách đo cũng khác hơn thợ may bên Âu-châu. Ban đầu khởi sự đo bệ dài theo cái thân mình rồi mới lấy thước nách và thước nhiep mà đo bệ ngực-lưng và bệ tròn tay chơn. Đo rồi lại lấy giấy viết ra mà làm toán. Cách sáu ngày thợ may bèn đem lại cho tôi một cái áo bần không vừa đầu hết. Thợ thấy tôi không vừa ý bèn lật đặt xin lỗi tôi và nói rằng tại sơ ý làm toán trật nên áo mới không vừa như vậy. Tôi bị cảm chút đỉnh và thiệt cũng tại áo tôi rách nên mấy ngày thợ may, may áo chưa rồi thì tôi cứ ở trong phòng hoai không đi đâu hết. Tuy vậy mà lúc ấy chẳng phải tôi ở không, tôi ráng học thêm tiếng xứ này cho nhiều. Chừng tôi có áo quần từ tế tôi vào đến chầu vua thì lời vua phán tôi hiểu được bộn và tôi lâu cũng được chút đỉnh.

QUYNH-MỸ NGUYEN-NGOC-CU (CHỢ THÁNH MỸ SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tằm, cám, trà-bột, trà-tào, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước-mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rộng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sửa chữa hàng phố, ở giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ từ tế. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay muốn dùng cơm tháng cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi thông thoáng của ông ghé chơi một giờ thì sẽ rõ.

DENTIFRICES
THUỐC ĐÁNH RĂNG CỦA CÁC CHA
BÉNÉDICTINS
de **SOULAC**
LÀM RA
Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông.

Rượu Sâm-banh hiện
MARQUIS DE BERGEY
là rượu nhứt hảo hạng

Bữa họ Đức-Vua truyền lệnh dời cù-lao lại ngay thành La-gô-đa là chôn kinh sư-sông ở dưới đất bằng; rồi lại dời đến ngay các thành các chợ đặng cho nhơn dân ai có thừa kiện việc chi thì thâu đơn mà xử đoán. Dân muốn đi kiện chẳng phải leo lên Cù-lao này, được mà cũng chẳng phải vua sai người leo xuống mà thâu đơn. Cù-lao thì cứ ở trên nửa lưng trời. Hễ muốn thâu đơn thì họ thông nhờ xuống, người đầu mỗi sơi nợ đều có buộc một cột chì cho nặng. Dân sự buộc đơn trang vào đầu, mỗi sơi nợ ấy rồi họ rút lên, giầy hay phát phơ coi dường như trẻ nhỏ thả dều vậy.

Dân sự xứ La-pu-Ta này chỗ ngôn từ của họ thì họ háy đứng lời bóng giãu lảm, hoặc lấy hình theo toán pháp hoặc lấy hình theo ngũ âm mà to về chuyện đời. Như họ muốn khoe nhan sắc người đang là nào đó thì họ nói người ấy rằng như những hộp khéo có 4 góc, chơn

mày như cây cọng khéo, con mắt đẹp hình như hạt xoài vân vân. Tôi nhớ có biết toán pháp và âm luật nên họ nói tôi dễ hiểu lắm.

Tôi thầy dưới nhà bếp của Đức-Vua có đủ hình thuộc về toán pháp và cũng có đủ đồ để đánh ngũ âm. Ấy là hình để cho mấy người đầu bếp coi mà xắt thịt đặng cho vua ăn đó.

Còn nhà của dân xứ La-pu-Ta này cắt kiểu coi xâu lảm. Vách tường thì xây không ngay thẳng, còn mấy góc cũng không đều. Sự xấu này là tại dân xứ La-pu-Ta không chịu theo phép kỹ-hu, thiệt học (Géométrie pratique) bởi vì chúng nó chỉ sự học kỹ tâm thường lảm, chẳng có đều huyền diệu.

(Sau sẽ tiếp theo)

N. C. M. Đ.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng đường Luro môn bài 99 và 101.

(Đặt-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách đặng rỏ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mũ, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe sửa lại chắc chắn; có bán đến xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tỳ hên tây chờ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bát kê xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khít đá theo xe, son xe... và sửa xe.

Có xin quý khách có dịp đến Đát-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thiếu mua giúp là: ngói, thì tôi rất cảm ơn hạ cõ. Còn chú quý khách ở xa muốn gửi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bánh cao-su giá-tỳ, đồ bát kê da tây nơi tiệm Thái-Bình trước nhà giấy xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tinh-lâu số 84 đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cần khải

GRAVURE

sur

MÉTAUX ET MARBRES

LÀM THIẾT KẾ CANG

GIÁ RẺ HƠN HẾT

Tiệm tôi đã lập ra mười năm nay khác đủ kiểu con dấu đồng và mù thung. Có chạm mộ bia đá cẩm thạch để mã. Tôi có in đủ kiểu trong catalogue (mục lục) để cho quý-vị lựa kiểu mà dùng. Xin chú tôn chiều cõ tôi rất cảm ơn

Nay kính.

LỜI RAO

BỘN NHẠC LANGSA SAIGON

Ông SERSOT, là thầy đàn có danh tiếng có lập một bộn nhạc Langsa 25 người, đủ các thứ kèn, cho những người Annam học hơn sáu năm nay, đã tập rành rỏ đủ các thứ đàn theo cách thức người Langsa; (Marches, Pas Redoublés, Polkas, Mazurkas, Valses, Ouvertures, Fantaisies, Airs Nationaux và Marches funébres) cũng như các bộn bên phương tây.

Đã hơn ba năm nay, bộn này có dự nhiều đám tiệc, lễ khánh-tân, rước các quan Langsa cũng chơi nhiều chỗ đó hội người Langsa, Annam; tại Bón-kèn đường Kinh-lập, các nhà hát Tây Saigon, và Lục-tinh đều nghe danh, lại các nhữ-láo Langsa cũng đều tặng khen.

Vậy trong Lục-châu, quý ông quý bà, như có diệp chi, hoặc nghinh hôn, tang chế, ăn lễ tân quan, nên viết thư cho ông SERSOT, mà thương nghị; giá cả danh-danh, tùy theo xa gần, ông sẽ tính giá nhẹ; trước là đến giúp cuộc vui theo kiem thời, và làm cho đẹp lòng quý ông quý bà chẳng nề tốn của mà xem thầy con nhà Annam càng ngày càng tân bộ.

Monsieur SERSOT,

Chef de l'Harmonie Indigène,

Nº 58, Rue Richaud

SAIGON

TRƯỜNG

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

Trường này rộng rãi sạch-sẻ, mây vị giáo-sư dạy dỗ cũng siêng năng kĩ-lưỡng, chỗ ăn chỗ nằm của học-trò cũng có người chăm nom săn sóc tử tế. Nhưt là đồ ăn của học-trò lại càng sạch-sẻ quý-trọng vô cùng.

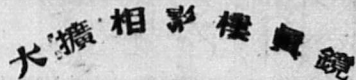
Lục-châu chú quân-tử có con có cháu cũng nên đem đến đó mà cho nó học, chắc sao liệt-vị cũng được vui lòng, khỏi lo sợ nghi ngại đều chi cả.

Pháp-Việt khách lâu

(HOTEL DE FRANCE)

Phòng vi sạch-sẻ rộng rãi mát mẻ vô cùng, hồi bạn lạ, hồ đâu có đó.

Lục-châu chú quân-tử có đi xin ghé lại nghỉ ngơi, chắc sao chú quân-tử cũng được vui lòng toại chí.

KEN-CHAN-LAU

TIỆM CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH NHỎ RA LỚN

Số nhà 236, đường Thủy-binh CHOLON

Tiệm tôi nghiên-cứu cách chụp hình, cũng đã lâu năm, mới khai trương được ít tháng nay, có nhiều tay thợ lấy hình rất khéo thượng hạng. Và lại những vật liệu, như giấy, nước thuốc, đều là đồ thượng phẩm mua của các cửa hàng có danh tiếng bên Thái-tây gửi lại.

Xin chú quý khách muốn lấy chơn dung tôi, làm của dầu tích để đời, mới đời gột ngọc đến tiệm tôi, có sẵn đủ y-phục, và đồ trang sức nam nữ, bày biện phong-quan. Lại có nhiều tấm ảnh vẽ, nước non, cây cối, lâu đài rất lạ mắt. Nhà tiếp khách, chia riêng bên nam bên nữ, mà giá thiết nhất rỏ. Chú-vị vui lòng quang-cổ hàng tôi hết sức hoan-nghinh.

GIÁ TIỀN

Table with 5 columns: Cách thức hình, 9x12, 13x18, 18x24, 24x30. Rows include Giấy citrate láng hai tấm, Thêm mỗi tấm, Giấy gélatine bromure hai tấm dán trên giấy bõ, Thêm mỗi tấm, Chụp miếng kiền, and Cho nước thuốc màu.

Như ai muốn kều đi chụp chỗ nào xa hơn thì phải chịu tiền hành phí.

LÀM HÌNH NHỎ RA LỚN

Table with 2 columns: Giấy gélatine bromure, 30x50, 50x70, 70x100, 75x150. Prices range from 8\$00 to 50\$00.

CÁN KIẾP.— Phải trả trước phần nửa tiền đặc cộc.

GIÁ HÌNH CHỤP VỚI CARTES POSTALES 12 tấm..... 4\$00 || 6 tấm..... 2\$50

Tư-lý-nhơn LÊ-HUY-NAM phí lậ 露級哈神黎人理司

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM

Minh-thành-Hoà

BÁN ĐỒ NỮ TRANG

33, Rue Schroeder. — Saigon

Kính lời cho lục-châu chú qui-khách đặng rỏ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiem-thời, rất nên xinh đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-binh (Rue des Marins) số 184 tục danh là bán chảo-múi, nên tôi thường hiểu ý qui-bà qui-cõ ưa dùng đồ nhẹ nhàn và hue-mỹ.

Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn qui-bà chiểu cõ cho người đông-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lục-châu niệp lung, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui máng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay kính

NGUYỄN-VĂN-LẠC dit BẦY-KHỎE.

PNOM-PENH-BAZAR ĐÀO-MỸ-THANH

ở đường d'Espagne, số 33, Saigon

TRƯƠNG-XUAN

BÁN SỈ

BÁN LẺ

Table listing various goods and prices: Nóc áo bánh-tô, Nóc áo bánh-tô, Nóc áo sơ-mi, 5 nóc - 12 bộ, Lực sung gờ tóc cúp, Đồng-hồ, tàu lạng, Khẩu khăn bông, Giấy viết thư, Toile Supertine, Cosette, Idylle, Bàn chải răng, and Carte postale.

Le Directeur Gérant:

L-HUY-DU

25-26 Quai Piquet, Phnom-Penh.

東 DAI-DONG 大

49-51, Rue Duperré, 49-51

SAIGON

Chụp hình đủ kiểu, tốt lắm!

Trông-răng và bịch răng

GIÁ RẺ LẮM!

TIỆM KHẮC CON DẤU BANG ĐỒNG VÀ CAO-SU

CHẠM BANG ĐỒNG, BANG ĐÁ CẨM THẠCH

Kính cùng chú qui-vị đặng tường; tôi có lập tiệm khác con dấu đồng, chạm bang đồng, băng đá cẩm thạch, và các thứ con dấu có ngay thau, có so, dau chữ nôi (Thamb sec), tôi cũng làm được con dấu xi-keu. Như chú qui-vị muốn dùng thứ nào tại coi làm được theo ý muốn và giá rẻ, như chú qui-vị muốn dùng catalogue, xin viết thư cho tôi, tôi vui lòng gửi đến.

CÁO BẠCH

Kính trình qui-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon để sửa các thứ máy: như là: đồng-hồ, xe may, máy đánh chữ, máy may, máy cắt, tu sut, vau, vau..... có sửa các thứ con dấu đồng và như những đồ kiền, chạm mỹ da cam thạch, vau vau....

Bạn si và bạn lẻ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à brûler và carbure, các thứ in các thứ machines.

Qui-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (với cách làm mua giao ngân, Contre Remboursement) qui-vị muốn mua món gì ở Saigon này là nói tham việc chi thì chúng tôi cũng sang lòng to giùm. Xin chú-lưu chieu cõ chúng tôi hết lòng cảm ơn

Au bonheur des Tonkinois

LÊ-TIÊN-CHỨC

87, Rue Catinat - Sai gon

TRẠI THỢ MỘC MICHÉL
Nguyễn-hiệp-Hòa
 Tại chợ Lái-Thiếu
UẤT HOÀ SAHN MEIT

Tại trại tôi có đồng sàng các món là :

Bàn ăn mặc-dá dài, có cần 2 kiêu. — Bàn ăn mặc-dá tròn có kẻ thành. — Bàn ăn mặc-gỗ tiền 4 kiêu. — Bàn tròn 4 trụ mặc-dá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-gỗ. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lau 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiêu. — Váng một chơn tiện, và các ghế, bàn, và các thứ khác. — Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau). Trụ kiêu (colonne) ghế lắn-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiêu, ghế Đàng-nguyên, bàn viết 3 kiêu, văng một bàn đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiêu thời, bằng cây trác, cầm lai, gỗ toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chung dọn trong nhà, thì xin gửi tin, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiếu đường ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-vị.

CHỦ TRẠI MỘC,
 cần khải

LỜI RAO

Kính cáo lớn bằng quan khách được hay : Nhà nghỉ hiệu DƯƠNG-HUẾ-VINH PHÁT ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mà nhỏ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi là hiển khư si là thế nào.

ANTOINE BAU, đồn kính.
 N° 53, Amiral Courbet.

NHI-THIÊN-ĐƯƠNG

38, Rue de Canton. — Cholon

Tên chính ở tại Quảng-đông, ông Lương y Vi-Tê-Sanh chế ra.

Sưu-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hệ mang lây nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất thảm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay, những anh-hùng hào-khết, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy đáng nhiều cái mới lạ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liêu, hay dùng những vị Bả-dầu-sương mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đã g xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đáng, ấy phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở ngoài một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi mạch máu trong cả thân-thân đáng sao? Bật quá là rúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xử ra, hoặc cho nó hạ xuống, đáng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lãnh chớ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đồng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tính thuốc cũng là hòa-bình, không nóng không xử lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đau bụng, cũng như thế người mạnh lại đưa vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo đường tiêu-tiến, hay là nơi thở mà ra.

Đều cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch trong cơ thể được thông, huyết mạch và sữa đều mau sản, làm tinh-thần khoẻ khoắn.

- Phong thần đau xương, Bán thân bại toại,
 Tử-vi-tử-vi, Đau răng nhức nhức,
 Đau bệnh hội-zoai, Ung thư nhọt ghê,
 Huyết khô huyết độc, Lát voi lát đồng tiền,
 Ghế độc lấy lựa, Vô danh thủng độc,
 Hạch nơi chỗ độc, Các chứng độc ngoài da.
- Nếu đi có bị bệnh chứng này thì xin dùng có tiết kiệm, hay mua ngay, vì thuốc này trừ dứt nạn chẳng còn tái đi, tái lại nữa.
- Nếu đi có bị bệnh chứng này thì xin dùng có tiết kiệm, hay mua ngay, vì thuốc này trừ dứt nạn chẳng còn tái đi, tái lại nữa.

MAI-LINH-DAM

VUA LỚN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC
 NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÃNG MOTTET VÀ CÔNG-TY
H. BLANC và HAUFF
 Đường Catinat, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

MAU DE TABLE NATURELLE

Perrier

WITH WHISKY, BRANDY, WINE, LEMON

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GÂU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condensé

Sữa sữa béo lớn

Sữa bò hiệu CON GÂU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

THƠ

Thiện ác hữu báo

Thơ này đặt theo điện lực-bác, văn câu xuôi miệng dễ đọc dễ ngâm, sự tích cũng hay, báo ứng rất nhiệm mầu, đáng để mà làm gương cho hậu thế. Liệu-vì cũng nên mua để cho em trẻ nó ngâm nga mà chơi, tưởng cũng là hữu ích.

Giá mỗi cuốn là.....0\$10
 Tại nhà in l'Union của Ông Nguyễn-văn-Cần, số 157, đường Catinat có bán.

Lời rao

Kính cáo cùng chư quí ông, và quí thầ dạng hay.
 Tôi là Nguyễn-văn-Mit chủ tiệm bán nón tại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 1er d'Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 49. — Xin quí ông và quí thầy nhằm lễ nhân du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.
 NGUYỄN-VĂN-MIT
 49, rue d'Ormay, 49 — SAIGON

DẦU XỔ

Của nhà thuốc
NHI-THIÊN-ĐƯƠNG
 38, Rue de Canton, à Cholon

Thứ dầu xô này của bôn-dương chế lỏng nghiệm cứu mà chế ra, rất nên thuận lương sạch sẽ, những người nóng nảy trong mình, hoặc ban trái độc địa, hoặc nóng cảm nhứt đầu, hôi miệng, ăn không đặng tiêu, đường đại tiện huất bón. Hễ dùng thứ dầu này mà xô thì thấy hiệu nghiệm luôn.

Cách dùng :

Sớm mai để bụng đói, trộn nó với nước cà-phê mà uống.
 Người lớn mỗi lần uống 1 ve.
 Costuit { 2, 3 tuổi mỗi lần uống 1 muỗng canh
 6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh.
 Giá mỗi ve..... 0\$20

Thuốc bột để chà răng

Của nhà thuốc
NHI-THIÊN-ĐƯƠNG
 38, Rue de Canton, à Cholon

Phàm người ở đời, răng là một vật rất quý rất cần dùng hơn hết, nếu chẳng biết lưu ý mà giữ gìn, thường thấy có nhiều người chưa bao lâu tuổi mà răng đã rụng hết, cho nên phải có thứ phân để chà răng là đồ rất cần kíp.

Bởi nghĩ vậy, cho nên bôn đường chẳng nề nhọc nhằn, gia tâm nghiệm cứu mà chế luyện ra một thứ phân tốt, đã làm cho thơm miệng mà giết được sâu. Nếu dùng nó mà súc miệng chà răng cho thường mỗi ngày, thì răng đã sọc mà lại bền chắc lâu dài, khỏi lo đau nhứt chi cả.

Mỗi hộp giá là..... 0\$30